

VIAC
VIAC
VIAC
VIAC
VIAC
VIAC
VIAC

VIAC ARBITRAŽNA I MEDIJACIJSKA PRAVILA

VIAC
VIAC

Izdavač: Austrijska savezna privredna komora
Wiedner Hauptstraße 63, 1045 Beč

Prijevod: Ilma Kasumagić, Stefan Jovanović

Od različitih jezika na koja su VIAC Arbitražna i medijacijska pravila prevedena, verzije na engleskom i njemačkom jeziku su jedine službene verzije.

VIAC Arbitražna i medijacijska pravila 2021
2. izdanje (novembar 2021.)

VIAC arbitražna pravila

Bečka pravila | Važi od 1. jula 2021. godine.

VIAC pravila medijacije

Bečka pravila medijacije | Važi od 1. jula 2021. godine

Sadržaj

Dio 1 VIAC arbitražna pravila

OPĆE ODREDBE

Član 1	VIAC I MJERODAVNA VERZIJA BEČKIH PRAVILA.....	10
Član 2	PREDSJEDNIŠTVO	11
Član 3	SAVJETODAVNI ODBORI.....	12
Član 4	GENERALNI SEKRETAR, ZAMJENIK GENERALNOG SEKRETARA I SEKRETARIJAT.....	12
Član 5	JEZICI KORESPONDENCIJE.....	13
Član 6	DEFINICIJE	13

POKRETANJE ARBITRAŽNOG POSTUPKA

Član 7	TUŽBA	14
Član 8	ODGOVOR NA TUŽBU	15
Član 9	PROTIVTUŽBA	15
Član 10	TAKSA ZA REGISTRACIJU	16
Član 11	DOSTAVLJANJE SPISA	16
Član 12	PISMENA, ROKOVI I UNIŠTAVANJE SPISA	17
Član 13	ZASTUPNICI	18
Član 13a	FINANSIRANJE OD STRANE TREĆIH LICA.....	18

PRIDRUŽIVANJE TREĆEG LICA I SPAJANJE POSTUPAKA

Član 14	PRIDRUŽIVANJE TREĆEG LICA	18
Član 15	SPAJANJE POSTUPAKA	19

ARBITRAŽNI SUD

Član 16	OPĆE ODREDBE	20
Član 17	OSNIVANJE ARBITRAŽNOG SUDA.....	21
Član 18	OSNIVANJE ARBITRAŽNOG SUDA U VIŠESTRANAČKOM POSTUPKU	22
Član 19	POTVRDA NOMINOVANOG ARBITRA.....	22
Član 20	IZUZEĆE ARBITRA	23
Član 21	PRIJEVREMENI PRESTANAK MANDATA ARBITRA.....	24
Član 22	UČINCI PRIJEVREMENOG PRESTANKA MANDATA ARBITRA	24

IZUZEĆE VJEŠTAKA

Član 23	IZUZEĆE VJEŠTAKA	25
---------	------------------------	----

NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG SUDA

Član 24	NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG SUDA	26
---------	-----------------------------------	----

POSTUPAK PRED ARBITRAŽNIM SUDOM

Član 25	MJESTO ARBITRAŽE	26
Član 26	JEZIK POSTUPKA	27
Član 27	MJERODAVNO PRAVO, AMIABLE COMPOSITEUR	27
Član 28	VOĐENJE ARBITRAŽE	27
Član 29	UTVRĐIVANJE ČINJENIČNOG STANJA	28
Član 30	USMENA RASPRAVA	28
Član 31	OBAVEZA PRIGOVORA	28
Član 32	ZAKLJUČENJE ARBITRAŽNOG POSTUPKA I VREMENSKI OKVIR ZA DONOŠENJE ODLUKE	29
Član 33	PRIVREMENE MJERE I MJERE OSIGURANJA / OSIGURANJE TROŠKOVA	29
Član 34	NAČINI OKONČANJA POSTUPKA	30
Član 35	ODLUKE ARBITRAŽNOG SUDA	31
Član 36	ARBITRAŽNA ODLUKA	31
Član 37	ODLUKA O NAGODBI I ZABILJEŽENA NAGODBA	32
Član 38	ODLUKA O TROŠKOVIMA	33
Član 39	ISPRAVKA, TUMAČENJE I DOPUNA ARBITRAŽNE ODLUKE	33
Član 40	VRAĆANJE POSTUPKA ARBITRAŽNOM SUDU	34
Član 41	OBJAVLJIVANJE ODLUKE	34

TROŠKOVI

Član 42	PREDUJAM TROŠKOVA	35
Član 43	PREDUJAM ZA DODATNE TROŠKOVE POSTUPKA	37
Član 44	SASTAV I OBRAČUN TROŠKOVA POSTUPKA	37

OSTALE ODREDBE

Član 45	UBRZANI POSTUPAK	40
Član 46	ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI I ODRICANJE OD IMUNITETA	41
Član 47	PRELAZNA ODREDBA	41

Dio 2 VIAC MEDIJACIJSKA PRAVILA

Član 1	VIAC I MJERODAVNA VERZIJA BEČKIH MEDIJACIJSKIH PRAVILA.....	44
Član 2	DEFINICIJE	45
Član 3	POKRETANJE POSTUPKA	46
Član 4	TAKSA ZA REGISTRACIJU	47
Član 5	MJESTO ODRŽAVANJA SASTANAKA	47
Član 6	JEZIK POSTUPKA	47
Član 7	IMENOVANJE MEDIJATORA	48
Član 8	PREDUJAM TROŠKOVA I TROŠKOVI	49
Član 9	VOĐENJE POSTUPKA	50
Član 10	PARALELNI POSTUPCI.....	51
Član 11	OKONČANJE POSTUPKA	52
Član 12	POVJERLJIVOST, PRIHVATLJIVOST DOKAZA I NAKNADNO ZASTUPANJE	52
Član 13	ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI	53
Član 14	PRELAZNE ODREDBE	53

Dio 3 Dodaci VIAC pravilima arbitraže i medijacije

PRILOG 1 MODEL KLAUZULA	56
PRILOG 2 INTERNA PRAVILA PREDSEDNIŠTVA	61
PRILOG 3 TARIFA	62
PRILOG 4 VIAC KAO ORGAN IMENOVANJA	64
PRILOG 5 VIAC KAO ORGAN ADMINISTRIRANJA.....	67
PRILOG 6 DOPUNSKA PRAVILA ZA SPOROVE KOJI SE ODNOSE NA NASLJEĐIVANJE	70

Dio I

VIAC arbitražna pravila

Bečka pravila | Važi od 1. jula 2021. godine

OPĆE ODREDBE

VIAC I MJERODAVNA VERZIJA BEČKIH PRAVILA

Član 1

(1) Bečki međunarodni arbitražni centar (“VIAC”) je Stalna međunarodna arbitražna institucija Austrijske Savezne privredne komore¹. VIAC administrira domaće i međunarodne arbitraže, kao i postupke u skladu sa drugim alternativnim metodama rješavanja sporova, ako su se stranke sporazumjele o primjeni VIAC arbitražnih pravila („Bečka pravila”), VIAC Medijacijskih pravila („Bečka medijacijska pravila”), VIAC Pravila investicijske arbitraže („Bečka pravila investicijske arbitraže”), VIAC pravila investicijske medijacije („Bečka pravila investicijske medijacije“); ili ako je drugačije ugovoreno ili predviđeno da VIAC služi kao administrirajuća institucija.

(2) Ako se stranke nisu sporazumjele drukčije, primjenjuje se ona verzija Bečkih pravila koja je na snazi u vrijeme pokretanja arbitražnog postupka (član 7. stav (1)), ako su se stranke, prije ili nakon nastanka spora, sporazumjele da se spor rješava prema Bečkim pravilima.

(3) Predsjedništvo može odbiti da administrira postupak ako arbitražni sporazum suštinski odstupa od Bečkih pravila i nije u skladu sa njima.

---

¹ U skladu sa članom 139. stav (2) Saveznog statuta o privrednim komorama iz 1998. godine (“Wirtschaftskammergesetz 1998”), Savezni službeni glasnik I br. 103/1998 sa izmjenama i dopunama Saveznog službenog glasnika I br. 27/2021

PREDSJEDNIŠTVO

Član 2

- (1) Predsjedništvo VIAC-a se sastoji od najmanje pet članova. Članove Predsjedništva imenuje Prošireni predsjedavajući komitet Savezne privredne komore Austrije na period do pet godina na preporuku Predsjednika VIAC-a. Članovi se mogu imenovati u uzastopnim mandatima.
- (2) Članovi Predsjedništva između sebe biraju Predsjednika i do dva Potpredsjednika. U slučaju da je Predsjednik spriječen da obavlja svoje dužnosti, te dužnosti preuzima Potpredsjednik u skladu sa Internim pravilima Predsjedništva (Aneks 2).
- (3) Članovi Predsjedništva, koji jesu ili su bili uključeni u arbitražu kojom administrira VIAC u bilo kom svojstvu, ne mogu biti prisutni niti učestvovati na bilo koji način u razmatranjima ili odlukama koje se odnose na te postupke. Ovo neće utjecati na kvorum za odlučivanje.
- (4) Članovi Predsjedništva obavljaju svoje dužnosti po svom najboljem znanju i sposobnostima i u obavljanju svojih dužnosti su nezavisni i nisu vezani bilo kakvim instrukcijama. Oni su dužni čuvati povjerljivost svih informacija koje su dobili tijekom obavljanja svojih dužnosti.
- (5) Predsjedništvo može donijeti i izmijeniti svoja Interna pravila (Aneks 2).

SAVJETODAVNI ODBORI

Član 3

Predsjedništvo može osnovati Savjetodavne odbore koji mu pomažu u savjetodavnom svojstvu. Savjetodavni odbori sastoje se od stručnjaka za arbitražu i/ili medijaciju koje pozove Predsjedništvo.

GENERALNI SEKRETAR, ZAMJENIK GENERALNOG SEKRETARA I SEKRETARIJAT

Član 4

(1) Po preporuci Predsjedništva VIAC-a, Generalnog sekretara i Zamjenika generalnog sekretara VIAC-a imenuje Prošireni predsjedavajući komitet Savezne privredne komore Austrije na period do pet godina. Generalni sekretar i Zamjenik generalnog sekretara mogu biti imenovani u uzastopnim mandatima. Po isteku mandata, ako nije izvršeno obnavljanje imenovanja, Generalni sekretar i Zamjenik generalnog sekretara ostaju na dužnosti dok se ne izvrši novo imenovanje.

(2) Sekretarijat upravlja administrativnim pitanjima VIAC-a pod rukovodstvom Generalnog sekretara i Zamjenika generalnog sekretara, osim za pitanja koja su rezervisana za Predsjedništvo. Ako je imenovan Zamjenik generalnog sekretara, Zamjenik generalnog sekretara može donositi odluke koje su u nadležnosti Generalnog sekretara ako Generalni sekretar nije u mogućnosti da izvršava svoje obaveze, ili uz ovlaštenje Generalnog sekretara.

(3) Članovi Sekretarijata, koji jesu ili su bili uključeni u bilo kom svojstvu u arbitražu kojom administrira VIAC, ne mogu biti prisutni niti učestvovati na bilo koji način u razmatranjima ili odlukama koje se odnose na te postupke.

(4) Generalni sekretar i Zamjenik generalnog sekretara će obavljati svoje dužnosti prema svom najboljem znanju i sposobnostima i neće biti vezani nikakvim instrukcijama. Oni su dužni da čuvaju povjerljivost svih informacija do kojih su došli tijekom obavljanja svojih dužnosti.

(5) Ukoliko Generalni sekretar i Zamjenik generalnog sekretara ne budu u mogućnosti da izvršavaju svoje dužnosti, članovi Predsjedništva će iz svog broja imenovati člana koji će izvršavati odgovarajuće dužnosti. Sve dok imenovani obavlja funkciju Generalnog sekretara, članstvo imenovanog u Predsjedništvu se suspenduje.

JEZICI KORESPONDENCIJE

Član 5

Korespondencija stranaka sa Predsjedništvom i Sekretarijatom će biti na njemačkom ili engleskom jeziku.

DEFINICIJE

Član 6

(1) U Bečkim pravilima:

1.1 stranka ili stranke se odnose na jednog ili više tužitelja, tuženih ili na jednu ili više trećih lica koja su se pridružila arbitraži u tužbi;

1.2 tužitelj se odnosi na jednog ili više tužitelja;

1.3 tuženi se odnose na jednog ili više tuženih;

1.4 treće lice se odnosi na jedno ili više trećih lica koja nisu ni tužitelj ni tuženi u predmetnoj arbitraži i čije je pridruživanje toj arbitraži zatraženo;

1.5 arbitražni sud se odnosi na arbitra pojedinca ili vijeće od tri arbitra;

1.6 arbitar se odnosi na jednog ili više arbitara;

1.7 koarbitar se odnosi na bilo kojeg člana arbitražnog vijeća, osim njegovog predsjedavajućeg;

1.8 odluka se odnosi na bilo koju konačnu, djelomičnu ili međuodluku;

1.9 finansiranje od strane trećeg lica se odnosi na bilo koji ugovor sklopljen sa fizičkim ili pravnim licem koje nije stranka u postupku ili zastupnik stranke (član 13.), radi finansiranja ili pružanja bilo koje druge materijalne podrške stranci, direktno ili indirektno financirajući dio ili sve troškove postupka bilo kroz donaciju ili grant, ili u zamjenu za naknadu ili nadoknadu koja u potpunosti ili djelimično zavisi od ishoda postupka.

(2) U mjeri u kojoj se termini korišteni u Bečkim pravilima odnose na fizička lica, odabrani oblik će se primjenjivati na sve rodove. U praksi, termini u ovim pravilima će se koristiti na način koji je specifičan za određeni rod.

(3) Pozivanje na "članove" bez daljnjeg pojašnjavanja se odnosi na odgovarajuće članove Bečkih pravila.

POKRETANJE ARBITRAŽNOG POSTUPKA

TUŽBA

Član 7

(1) Arbitražni postupak pokreće se podnošenjem tužbe. Postupak počinje danom prijema tužbe od strane Sekretarijata VIAC-a ili od strane Austrijske Savezne privredne komore u štampanoj ili elektronskoj formi (član 12. stav (1)); od ovog trenutka teče postupak. Sekretarijat obavještava ostale stranke o prijemu tužbe.

(2) Tužba sadrži sljedeće podatke:

- 2.1 puna imena, adrese, uključujući adrese elektronske pošte i druge kontakt podatke stranaka i podatke o državljanstvu stranaka;
- 2.2 činjenično stanje i konkretan tužbeni zahtjev;
- 2.3 novčanu vrijednost svakog pojedinačnog zahtjeva u trenutku podnošenja tužbe ako se tužbeni zahtjev ne odnosi isključivo na određeni novčani iznos;
- 2.4 pojedinosti o broju arbitara u skladu sa članom 17;
- 2.5 nominaciju jednog arbitra ako o sporu odlučuje arbitražno vijeće od tri arbitra, ili zahtjev da tog arbitra imenuje Predsjedništvo; i
- 2.6 pojedinosti o arbitražnom sporazumu i njegovom sadržaju.

(3) Ukoliko tužba nije u skladu sa stavom (2) ovog člana, ili ako nedostaje kopija tužbe ili prilozi (član 12. stav (1)), Generalni sekretar može zahtijevati da tužilac otkloni nedostatak u roku koji odredi Generalni sekretar. Ako tužilac postupi po nalogu za otklanjanje nedostatka u ostavljenom roku, smatraće se da je tužba podnijeta na dan kada je prvi put zaprimljena. Ako tužilac ne postupi po nalogu za otklanjanje nedostatka u ostavljenom roku, Generalni sekretar može proglasiti postupak okončanim (član 34. stav (3)). Ovo ne sprječava tužitelja da kasnije postavi iste zahtjeve u nekom drugom postupku.

(4) Generalni sekretar dostavlja tužbu tuženom ako nije izdat nalog za ispravku u skladu sa stavom (3) ovog člana ili ako je tužilac postupio po tom nalogu.

ODGOVOR NA TUŽBU

Član 8

(1) Generalni Sekretar će tražiti od tuženog da Sekretarijatu dostavi odgovor na tužbu (član 12. stav (3)) u roku od 30 dana od dana prijema tužbe.

(2) Odgovor na tužbu treba sadržavati sljedeće podatke:

2.1 puno ime, adresu, uključujući podatke o adresi, i druge kontakt podatke tuženog i podatke o državljanstvu stranaka;

2.2 izjašnjenje na tužbeni zahtjev i činjenično stanje na kojem je zasnovana tužba, kao i konkretne zahtjeve tuženog;

2.3 pojedinosti o broju arbitara u skladu s članom 17;

2.4 nominacija jednog arbitra ako o sporu odlučuje arbitražno vijeće od tri arbitra, ili zahtjev da tog arbitra imenuje Predsjedništvo.

PROTIVTUŽBA

Član 9

(1) Zahtjevi tuženog prema tužitelju mogu biti istaknuti u obliku protivtužbe u istom postupku.

(2) Članovi 7, 10 i 11 se primjenjuju i na protivtužbe.

(3) Arbitražni sud može vratiti protivtužbu Sekretarijatu na razmatranje u posebnom postupku ako:

3.1 ne postoji identitet stranaka; ili

3.2 protivtužba podnijeta nakon odgovora na tužbu bi dovela do značajnog odlaganja u glavnom postupku.

(4) Arbitražni sud će tužitelju dati mogućnost da podnese odgovor na dopuštenu protivtužbu. Član 8 primjenjuje se na odgovor na protivtužbu.

TAKSA ZA REGISTRACIJU

Član 10

(1) Tužilac plaća taksu za registraciju u neto iznosu navedenom u Aneksu 3 u roku koji odredi Generalni sekretar. Također, u slučaju pridruživanja trećeg lica (član 14), podnosilac zahtjeva plaća taksu za registraciju.

(2) Ako u arbitraži ima više od dvije strane, taksa za registraciju se uvećava za 10 posto za svaku dodatnu stranku, do najvišeg povećanja od 50 posto

(3) Taksa za registraciju se ne refundira. Taksa za registraciju se ne uračunava u predujam za troškove strane koja je uplaćuje.

(4) Tužba i svaki drugi zahtjev za pridruživanje trećeg lica se šalju drugim licima tek nakon što je taksa za registraciju uplaćena u cijelosti. Generalni sekretar može odobriti razumno produženje roka za plaćanje takse za registraciju. Ako uplata nije izvršena u roku, Generalni sekretar može oglasiti postupak okončanim (član 34. stav (3)). Ovo ne sprečava tužitelja da postavi iste zahtjeve kasnije u nekom drugom postupku.

(5) Ukoliko se postupak po Bečkim medijacijskim pravilima pokrene prije, za vrijeme ili nakon arbitražnog postupka po Bečkim pravilima između istih stranaka i u vezi sa istim predmetom, u naknadno započetom postupku neće se naplaćivati dodatna taksa za registraciju.

DOSTAVLJANJE SPISA

Član 11

Generalni sekretar dostavlja spis arbitražnom sudu ukoliko:

- Sekretarijat zaprimi tužbu (protivtužbu) u skladu sa zahtjevima iz člana 7;
- svi arbitri budu imenovani; i
- bude u potpunosti izvršena uplata predujma troškova u skladu s članom 42.

(1) Tužba, uključujući priloge, se podnosi u elektronskoj i štampanoj formi u broju kopija koji je neophodan da bi se svakoj stranki obezbijedio po primjerak.

(2) Nakon dostavljanja spisa arbitražnom sudu, sva pismena i dokazi će se poslati svakoj stranci i svakom arbitru na način koji utvrdi arbitražni sud. Sekretarijat će zaprimati sva pismena između arbitražnog suda i stranaka u elektronskoj formi.

(3) Pismena se šalju u štampanoj formi preporučenom poštom, pismom sa potvrdom o prijemu, kurirskom službom ili u elektronskoj formi, ili na bilo koji drugi način komunikacije koji obezbjeđuje evidenciju o slanju.

(4) Pismena se šalju na posljednju doznačenu adresu primaoca kojem su namijenjena. Nakon što stranka angažuje zastupnika, pismena se šalju na posljednju doznačenu adresu zastupnika.

(5) Smatrat će se da su pismena zaprimljena na dan kada

5.1 adresat stvarno zaprimi pismo; ili

5.2 prijem se može pretpostaviti ako je pismo poslano u skladu sa stavovima (3) i (4) ovog člana.

(6) Ako se tužba protiv više tuženih ne može dostaviti svim tuženima, na zahtjev tužitelja arbitraža će se nastaviti samo protiv onih tuženih koji su zaprimili tužbu. Na zahtjev tužitelja, o tužbi protiv preostalih tuženih će se rješavati u odvojenom postupku.

(7) Rokovi počinju teći narednog dana od dana prijema (stav (5)) odgovarajućeg pismena kojim počinje teći rok. Ako je u mjestu prijema ovaj dan zvanični praznik ili neradni dan, rok počinje da teče narednog radnog dana. Zvanični praznici ili neradni dani ne sprečavaju da rok teče, niti ga produžavaju. Ako je posljednji dan roka zvanični praznik ili neradni dan u mjestu prijema, rok ističe sljedećeg radnog dana.

(8) Roku je udovoljeno ako je pismo poslano posljednjeg dana roka, na način predviđen u stavovima (3) i (4) ovog člana. Rokovi se mogu produžiti ako se smatra da postoje dovoljni razlozi za takvo produženje.

(9) Po okončanju postupka (član 34), Sekretarijat može uništiti sve spise predmeta, osim odluka (član 35).

ZASTUPNICI

Član 13

U postupku pred arbitražnim sudom, stranke mogu zastupati ili savjetovati lica po njihovom izboru. Generalni sekretar ili arbitražni sud mogu u bilo kojem trenutku tražiti dokaze da zastupnik ima ovlaštenje da zastupa stranku.

FINANSIRANJE OD STRANE TREĆIH LICA

Član 13a

(1) Stranka je dužna da otkrije postojanje bilo kakvog finansiranja od strane trećeg lica i identitet finansijera u tužbi ili odgovoru na tužbu, ili odmah po sklapanju sporazuma o finansiranju od strane trećeg lica.

(2) Ako stranka otkrije finansiranje od strane trećeg lica prije osnivanja arbitražnog suda, Generalni sekretar će o tome obavijestiti svakog arbitra koji je nominovan za imenovanje ili je već imenovan, u svrhu dopune izjave arbitra (član 16. stav (3))

PRIDRUŽIVANJE TREĆEG LICA I SPAJANJE POSTUPAKA

PRIDRUŽIVANJE TREĆEG LICA

Član 14

(1) O pridruživanju trećeg lica u arbitraži, kao i o načinu tog pridruživanja, odlučuje arbitražni sud na zahtjev stranke ili trećeg lica nakon saslušanja svih stranaka i trećeg lica koje se pridružuje, kao i razmatranja svih relevantnih okolnosti.

(2) Zahtjev za pridruživanje sadrži sljedeće podatke;

2.1 puno ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke trećeg lica;

2.2 osnove na kojima se temelji zahtjev za pridruživanje;

2.3 traženi način pridruživanja trećeg lica.

(3) Ako je zahtjev za pridruživanje trećeg lica podnesen uz tužbu:

3.1 dostavlja se Sekretarijatu. Odredbe člana 7. i nadalje primjenjuju se na odgovarajući način. Generalni sekretar će proslijediti tužbu trećem licu koje se pridružuje, kao i ostalim strankama na izjašnjenje;

3.2 Treće lice može sudjelovati u osnivanju arbitražnog suda u skladu sa članom 18 ako još uvijek nije imenovan arbitar; i

3.3 arbitražni sud vraća tužbu sa zahtjevom za pridruživanje trećeg lica Sekretarijatu radi rješavanja u odvojenom postupku ako arbitražni sud, u skladu sa stavom (1), odbije zahtjev za pridruživanje trećeg lica podnijet zajedno sa tužbom. U ovom slučaju, Predsjedništvo može opozvati imenovanja nominovanih arbitara i naložiti ponovno osnivanje jednog ili više arbitražnih sudova u skladu sa članom 17. i nadalje, ako je treće lice učestvovalo u osnivanju arbitražnog suda u skladu sa stavom 3.2.

SPAJANJE POSTUPAKA

Član 15

(1) Na zahtjev stranke, dva ili više arbitražnih postupaka mogu se spojiti ukoliko:

1.1 stranke se sporazumiju oko spajanja; ili

1.2 su isti arbitar, odnosno arbitri, izabrani ili imenovani;

i mjesto arbitraže je isto.

(2) Predsjedništvo će odlučiti o zahtjevu za spajanje nakon što sasluša stranke i arbitre koji su već imenovani. Predsjedništvo će razmotriti sve relevantne okolnosti u svojoj odluci, uključujući usaglašenost arbitražnih sporazuma i faze u kojima se arbitražni postupci nalaze.

ARBITRAŽNI SUD

OPĆE ODREDBE

Član 16

(1) Stranke su slobodne odrediti lica koje žele nominovati za arbitre. Svako lice sa punom poslovnom sposobnošću može da postupa kao arbitar, pod uslovom da se stranke nisu sporazumjele o nekim posebnim dodatnim zahtjevima u pogledu kvalifikacija. Arbitri imaju ugovorni odnos sa strankama i pružaju svoje usluge strankama.

(2) Arbitri obavljaju svoj mandat nezavisno od stranaka, nepristrasno i po svom najboljem znanju i sposobnostima, i nisu vezani bilo kakvim instrukcijama. Oni su dužni čuvati kao povjerljive sve informacije do kojih su došli obavljajući svoje dužnosti.

(3) Lice koje namjerava prihvatiti imenovanje za arbitra, prije svog imenovanja, potpisuje i podnosi Generalnom sekretaru izjavu na obrascu pripremljenom od strane VIAC-a kojom potvrđuje (i) nepristrasnost i nezavisnost; (ii) dostupnost; (iii) kvalifikacije; (iv) prihvatanje funkcije; i (v) podvrgavanje Bečkim pravilima.

(4) Arbitar će pismenom izjavom otkriti sve okolnosti koje bi mogle dovesti do sumnje u njegovu nepristrasnost, nezavisnost ili dostupnost ili koje su u suprotnosti sa sporazumom stranaka. Dužnost da se takve okolnosti odmah otkriju traje tijekom cijelog arbitražnog postupka.

(5) Članove Predsjedništva stranke ili koarbitri mogu izabrati za arbitre, ali ih Predsjedništvo ne može imenovati za arbitre.

(6) Ponašanje pojedinog ili svih arbitara (član 28. stav (1)) može uzeti u obzir Generalni sekretar pri određivanju naknade za arbitre (član 44. stavovi (2), (8) i (11)).

OSNIVANJE ARBITRAŽNOG SUDA

Član 17

- (1) Stranke se mogu sporazumjeti o tome da li će arbitražni postupak voditi arbitar pojedinac ili tročlano arbitražno vijeće. Stranke se mogu sporazumjeti i o načinu imenovanja arbitara. Ako nema sporazuma, primjenjuju se stavovi (2) do (6) ovog člana.
- (2) Ako nema sporazuma o broju arbitara, Predsjedništvo odlučuje hoće li o sporu odlučivati arbitar pojedinac ili tročlano arbitražno vijeće. Predsjedništvo će pritom uzeti u obzir složenost predmeta, vrijednost spora i interes stranaka za brзом i troškovno povoljnom odlukom.
- (3) Ako spor rješava arbitar pojedinac, stranke zajednički nominuju arbitra pojedinca i navode njegovo ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva Generalnog sekretara. Ako se nominacija ne izvrši u tom roku, arbitra pojedinca imenuje Predsjedništvo.
- (4) Ako spor treba riješiti tročlano arbitražno vijeće, svaka stranka nominuje po jednog arbitra (tužitelj u tužbi i tuženi u odgovoru na tužbu). Ako stranka to ne učini, Generalni sekretar će od nje tražiti da dostavi ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke nominovanog arbitra u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva. Ako se nominacija ne izvrši u ovom roku, arbitra će imenovati Predsjedništvo.
- (5) Ako spor rješava tročlano arbitražno vijeće, koarbitri će zajednički nominirati predsjednika vijeća i navesti njegovo ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva Generalnog sekretara. Ako se nominacija ne izvrši u ovom roku, predsjednika vijeća će imenovati Predsjedništvo.
- (6) Stranke su vezane svojom nominacijom arbitra nakon što nominiranog arbitra potvrdi Generalni sekretar ili Predsjedništvo (član 19).

OSNIVANJE ARBITRAŽNOG SUDA U VIŠESTRANAČKOM POSTUPKU

Član 18

(1) Osnivanje arbitražnog suda u višestranačkom postupku će se izvršiti u skladu s članom 17, uz sljedeće dodatne odredbe:

(2) Ako spor rješava arbitražno vijeće, strana tužitelja i strana tuženog zajednički imenuju po jednog arbitra.

(3) Sudjelovanje stranke u zajedničkom nominovanju arbitra ne predstavlja saglasnost na višestranačku arbitražu. Ako je dopustivost višestranačke arbitraže sporna, arbitražni sud odlučuje o tom zahtjevu nakon saslušanja svih strana, kao i nakon razmatranja svih relevantnih okolnosti.

(4) Ako u skladu sa stavom (2) ovog člana u ostavljenom roku ne bude nominovan zajednički arbitar, Predsjedništvo će imenovati arbitra za tu stranu, odnosno strane. U izuzetnim slučajevima, nakon što strankama pruži za izjašnjenje, Predsjedništvo može opozvati već izvršena imenovanja i imenovati nove članove arbitražnog vijeća ili sve arbitre.

POTVRDA NOMINOVANOG ARBITRA

Član 19

(1) Nakon što je arbitar nominovan, Generalni sekretar će pribaviti izjave arbitra u skladu sa članom 16. stav (3) i (4) Generalni sekretar će proslijediti primjerak ovih izjava strankama. Generalni sekretar će potvrditi nominovanog arbitra ako ne postoji sumnja u nepristrasnost i nezavisnost arbitra i sposobnost da izvrši mandat. Generalni sekretar će obavijestiti Predsjedništvo o takvoj potvrdi na sljedećem sastanku Predsjedništva.

(2) Ako Generalni sekretar to smatra neophodnim, Predsjedništvo odlučuje da li će potvrditi nominovanog arbitra. Prije odluke Predsjedništva, Generalni sekretar može zatražiti izjašnjenje nominovanog arbitra i stranaka. Sva izjašnjenja se dostavljaju strankama i arbitru.

(3) Nakon potvrde, nominovani arbitar se smatra imenovanim.

(4) Ako Generalni sekretar ili Predsjedništvo odbiju da potvrde nominovanog arbitra, Generalni sekretar zahtijeva od stranke/stranaka koje imaju pravo da nominuju arbitra, ili od koarbitara da imenuju drugog arbitra ili predsjednika vijeća u roku od 30 dana. Članovi 16. do 18. se primjenjuju na odgovarajući način. Ako Generalni sekretar ili Predsjedništvo odbiju da potvrde nominovanog arbitra, pravo na nominaciju prestaje i Predsjedništvo će imenovati arbitra.

IZUZEĆE ARBITRA

Član 20

- (1) Nakon imenovanja, izuzeće arbitra se može tražiti samo ako postoje okolnosti koje dovode do opravdane sumnje u njegovu nepristranost ili nezavisnost ili ako arbitar ne ispunjava uslove o kojima su se stranke sporazumjele. Stranka može tražiti izuzeće arbitra kojeg je nominirala ili u čijoj je nominaciji sudjelovala samo iz razloga za koje je saznala nakon nominacije ili svog sudjelovanja u nominaciji.
- (2) Zahtjev za izuzeće imenovanog arbitra stranka podnosi Sekretarijatu u roku od 15 dana od dana kada je stranka koja je tražila izuzeće saznala za razloge za izuzeće. U zahtjevu za izuzeće se navode razlozi za izuzeće i materijali kojima se taj zahtjev potkrepljuje.
- (3) Ako arbitar čije se izuzeće traži ne podnese ostavku, o izuzeću odlučuje Predsjedništvo. Prije nego što Predsjedništvo donese odluku, Generalni sekretar će zatražiti komentare od arbitra čije se izuzeće traži i druge stranke/stranaka. Generalni sekretar može tražiti komentare i od drugih lica. Svi komentari se dostavljaju strankama i arbitrima.
- (4) Arbitražni sud, uključujući arbitra čije se izuzeće traži, može nastaviti arbitražu dok je izuzeće u toku. Arbitražni sud ne može donijeti odluku sve dok Predsjedništvo ne donese odluku o izuzeću.

PRIJEVREMENI PRESTANAK MANDATA ARBITRA

Član 21

(1) Mandat arbitra prestaje prijevremeno ako:

- 1.1 se stranke o tome sporazumiju; ili
- 1.2 arbitar podnese ostavku; ili
- 1.3 arbitar umre; ili
- 1.4 zahtjev za izuzeće bude usvojen; ili
- 1.5 Predsjedništvo razriješi dužnosti arbitra.

(2) Svaka stranka može zahtijevati da se arbitar razriješi dužnosti ako je arbitar duže nego privremeno spriječen obavljati svoje dužnosti ili na drugi način ne izvrši svoje dužnosti, uključujući i neopravdano oduživanje postupka. Stranka podnosi taj zahtjev Sekretarijatu. Ako je Predsjedništvu očigledno da spriječenost nije samo privremena ili da arbitar ne obavlja svoje dužnosti, Predsjedništvo može razriješiti arbitra dužnosti čak i bez zahtjeva stranke. Predsjedništvo odlučuje o razrješenju nakon što stranama i arbitru na koga se to odnosi omogući da se o tome očituju.

UČINCI PRIJEVREMENOG PRESTANKA MANDATA ARBITRA

Član 22

(1) Ako mandat arbitra prijevremeno prestane (član 21), arbitar će biti zamijenjen. Imenovanje novog arbitra vrši se u skladu s postupkom imenovanja o kojem se sporazumiju stranke. Ako nema takvog sporazuma, Generalni sekretar će zahtijevati da:

- 1.1 stranke, u slučaju arbitra pojedinca; ili
- 1.2 koarbitri, u slučaju predsjedavajućeg arbitra; ili
- 1.3 stranka koja je nominovala arbitra ili stranka u čije je ime imenovan arbitar, kada je arbitra nominovala stranka ili je imenovan u ime stranke;

nominuju zamjenu u roku od 30 dana – u slučajevima iz stavova 1.1 i 1.2 ovoga člana zajedno – i navedu ime nominovanog arbitra, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke. Članovi 16. do 18. primjenjuju se na odgovarajući način. Ako se izbor ne izvrši u tom roku, Predsjedništvo imenuje zamjenskog arbitra. Ako je zahtjev za izuzeće zamjenskog arbitra prihvaćen (član 21. stav 1.4), pravo na izbor zamjenskog arbitra prestaje i Predsjedništvo imenuje zamjenskog arbitra.

(2) Ako mandat arbitra prestane prije vremena u skladu s članom 21, novi arbitražni sud, nakon što zatraži od stranaka da se o tome očituju, odlučuje hoće li se i u kojoj mjeri ponoviti prethodne faze arbitražnog postupka.

(3) Za posljedice koje će prijevremeni prestanak mandata arbitra i imenovanja zamjenskog arbitra imati na troškove mjerodavan je član 42. stav (12) i član 44. stav (11).

IZUZEĆE VJEŠTAKA

IZUZEĆE VJEŠTAKA

Član 23

Član 20. stavovi (1) i (2) primjenjuju se na odgovarajući način na izuzeće vještaka koje imenuje arbitražni sud. O izuzeću odlučuje arbitražni sud.

NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG SUDA

NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG SUDA

Član 24

(1) Prigovor da arbitražni sud nije nadležan ulaže se najkasnije do prvog izjašnjavanja o meritumu. Stranka nije spriječena da izjavi takav prigovor time što je nominovala arbitra u skladu sa članom 17 ili je učestvovala u nominaciji arbitra u skladu sa članom 18. Prigovor da arbitražni sud prekoračuje djelokrug svojih ovlaštenja mora biti izjavljen čim se tijekom arbitraže pokrene pitanje za koje se tvrdi da prelazi djelokrug njegovih ovlaštenja. Kasniji prigovor je u oba slučaja isključen; međutim, ako arbitražni sud smatra da je odlaganje dovoljno opravdano, može prihvatiti kasniji prigovor.

(2) Arbitražni sud odlučuje o svojoj nadležnosti. Odluka o nadležnosti može se donijeti zajedno s odlukom o meritumu ili u posebnoj odluci. Kada arbitražni sud odluči da nije nadležan, on će, na zahtjev jedne od stranaka, odlučiti o obavezama stranaka u vezi s troškovima.

POSTUPAK PRED ARBITRAŽNIM SUDOM

MJESTO ARBITRAŽE

Član 25

(1) Stranke su slobodne sporazumjeti se oko mjesta arbitraže. Ukoliko sporazum ne postoji, mjesto arbitraže je Beč.

(2) Arbitražni sud može odlučivati ili preduzimati procesne radnje na bilo kojoj lokaciji za koju smatra da je prikladna, a da time ne dođe do promjene mjesta arbitraže.

JEZIK POSTUPKA

Član 26

Ukoliko ne postoji sporazum stranaka o jeziku/jezicima arbitraže, arbitražni sud će odmah nakon što dobije spis predmeta odrediti jezik/jezike uzimajući u obzir sve okolnosti, uključujući i jezik na kojem je ugovor.

MJERODAVNO PRAVO, AMIABLE COMPOSITEUR

Član 27

(1) Arbitražni sud odlučuje o sporu u skladu sa pravom ili pravnim pravilima koja su stranke odredile kao mjerodavna. Osim ako se stranke izričito nisu sporazumjele drugačije, svaki sporazum o određenom nacionalnom pravu ili nacionalnom pravnom sistemu će se tumačiti kao direktno upućivanje na materijalne norme tog nacionalnog prava, a ne na pravila o sukobu zakona tog prava.

(2) Ako stranke nisu odredile mjerodavno pravo ili pravna pravila, arbitražni sud primjenjuje mjerodavno pravo ili pravna pravila čiju primjenu smatra prikladnom.

(3) Arbitražni sud odlučuje *ex aequo et bono* ili kao *amiable compositeur* samo u slučajevima kada su ga stranke izričito ovlastile da to učini.

VOĐENJE ARBITRAŽE

Član 28

(1) Arbitražni sud vodi postupak u skladu sa Bečkim pravilima i sporazumom stranaka na efikasan i troškovno isplativ način, a u svakom slučaju po vlastitom nahođenju. Arbitražni sud će se pravično odnositi prema strankama. Stranke imaju pravo da iznesu svoje argumente u svakoj fazi postupka.

(2) Ukoliko to prethodno najavi, arbitražni sud može, između ostalog, smatrati da su podnesci, podnošenje dokaza i zahtjeva za izvođenje dokaza dopušteni samo do određenog momenta u postupku.

(3) Arbitražni sud je ovlašten da u svim fazama postupka da podršku strankama u naporima da postignu nagodbu.

UTVRĐIVANJE ČINJENIČNOG STANJA

Član 29

(1) Ukoliko to smatra neophodnim, arbitražni sud može na vlastitu inicijativu prikupiti dokaze, ispitati stranke ili svjedoke, zatražiti od stranaka da podnesu dokaze i pozvati vještake. Član 43. primjenjuje se ako nastanu troškovi kao rezultat izvođenja dokaza, a posebno imenovanja vještaka.

(2) Postupak može da se odvija i ako bilo koja od stranaka u njemu ne učestvuje.

USMENA RASPRAVA

Član 30

(1) Ukoliko se stranke drugačije ne sporazumiju, arbitražni sud odlučuje da li se postupak vodi usmeno ili pismeno. Ukoliko stranke nisu isključile usmenu raspravu, na zahtjev bilo koje od stranaka arbitražni sud će održati takvu raspravu u odgovarajućoj fazi postupka. Uzimajući u obzir stavove stranaka i specifične okolnosti slučaja, arbitražni sud može odlučiti da održi usmenu raspravu uživo ili na drugi način. Stranke će u svakom slučaju imati mogućnost da saznaju i očituju se na zahtjeve i izjašnjenja drugih strana, kao i rezultat dokaznog postupka.

(2) Datum usmene rasprave određuje arbitar pojedinac ili predsjednik vijeća. Usmene rasprave nisu otvorene za javnost. Arbitar pojedinac ili predsjednik vijeća priprema i potpisuje zapisnik usmene rasprave, koji mora da sadrži barem sažetak rasprave i njenih rezultata.

OBAVEZA PRIGOVORA

Član 31

Ukoliko stranka sazna da je arbitražni sud prekršio odredbu Bečkih pravila ili druge odredbe koje se primjenjuju na postupak, dužna je da odmah uloži prigovor arbitražnom sudu, inače će se smatrati da se stranka svog prava na prigovor odrekla.

ZAKLJUČENJE ARBITRAŽNOG POSTUPKA I VREMENSKI OKVIR ZA DONOŠENJE ODLUKE

Član 32

(1) Odmah nakon što se arbitražni sud uvjeri da su stranke imale dovoljno mogućnosti da iznesu svoje navode i dokaze, arbitražni sud će proglasiti postupak zaključenim u vezi pitanja o kojima će odlučivati u odluci. Arbitražni sud može da ponovo otvori postupak u bilo kom trenutku.

(2) Odluka se donosi najkasnije tri mjeseca od posljednje usmene rasprave o pitanjima o kojima će se odlučivati u odluci ili od podnošenja posljednjeg dopuštenog podneska u vezi sa tim pitanjima, šta god da je od ta dva kasnije. Generalni sekretar može produžiti rok na osnovu obrazloženog zahtjeva arbitražnog suda ili na sopstvenu inicijativu. Prekoračenje roka za donošenje odluke neće učiniti arbitražni sporazum nevažećim niti će lišiti nadležnosti arbitražni sud.

PRIVREMENE MJERE I MJERE OSIGURANJA / OSIGURANJE TROŠKOVA

Član 33

(1) Ukoliko se stranke drugačije ne sporazumiju, čim se spis dostavi arbitražnom sudu (član 11), arbitražni sud može, na zahtjev stranke, da odredi privremene mjere ili mjere osiguranja protiv druge stranke, kao i da izmijeni, suspenduje ili opozove takve mjere. Ostale stranke će imati priliku da se izjasne prije nego što arbitražni sud donese bilo koju odluku o privremenim mjerama ili mjerama osiguranja. Arbitražni sud može da zatraži od bilo koje stranke da pruži odgovarajuće osiguranje u vezi sa takvom mjerom. Stranke su dužne da poštuju takve naloge, bez obzira mogu li se oni izvršiti pred državnim sudovima.

(2) Svi odluke o privremenim mjerama ili mjerama osiguranja donijete u skladu sa ovim članom bit će u pisanom obliku. U arbitražnom postupku s više arbitara dovoljan je potpis predsjednika vijeća ili, ako on to nije u mogućnosti, potpis nekog drugog arbitra, pod uslovom da arbitar koji potpisuje odluku naznači razloge izostanka potpisa predsjednika vijeća.

(3) Ukoliko se stranke drugačije ne sporazumiju, odluke o privremenim mjerama ili mjerama osiguranja moraju biti obrazložene. Odluka sadrži datum donošenja i mjesto arbitraže.

(4) Odluke o privremenim mjerama ili mjerama osiguranja čuvaju se na isti način kao i arbitražne odluke (član 36. stav (5)).

(5) Stavovi (1) do (4) ovog člana ne sprječavaju stranke da se obrate bilo kom državnom organu nadležnom za izdavanje privremenih mjera ili mjera osiguranja. Zahtjev državnom organu za određivanje takve mjere ili za izvršenje mjera koje je već odredio arbitražni sud ne predstavlja povredu ili odricanje od arbitražnog sporazuma i ne utiče na ovlaštenja arbitražnog suda. Stranke su dužne odmah obavijestiti Sekretarijat i arbitražni sud o svakom takvom zahtjevu, kao i o svim mjerama koje odredi državni organ.

(6) Arbitražni sud može, na zahtjev stranke, da naloži bilo kojoj stranci koja podnosi tužbeni zahtjev ili protivtužbu da položi osiguranje troškova, ako stranka koja je tražila dokaže da postoji dovoljan stepen vjerovatnoće rizika naplate eventualnog zahtjeva za naknadu troškova.

Prilikom odlučivanja o zahtjevu za osiguranje troškova, arbitražni sud će svim strankama omogućiti da iznesu svoje stavove.

(7) Ukoliko stranka ne postupi po nalogu arbitražnog suda za osiguranje troškova, arbitražni sud može, na zahtjev, da prekine postupak u cjelini ili djelimično, ili da okonča postupak (član 34. stav 2.4.)

NAČINI OKONČANJA POSTUPKA

Član 34

Arbitražni postupak se okončava:

(1) donošenjem konačne odluke (član 36. i 37. stav (1)); ili

(2) zaključkom arbitražnog suda, ako

2.1 tužitelj povuče tužbu, osim ako se tuženi tome protivi, a pritom ima opravdani interes ishoditi konačno rješenje spora;

2.2 stranke se sporazumiju o okončanju postupka i o tome obavijeste arbitražni sud i Generalnog sekretara;

2.3 nastavak postupka je postao nemoguć, naročito zbog toga što stranke u arbitraži ne nastavljaju dalje arbitražu unatoč pisanom zaključku arbitražnog suda u kojem se ukazuje na mogućnost okončanja arbitraže;

2.4 stranka ne postupi po nalogu arbitražnog suda za osiguranje troškova (član 33. stav (7)); ili

(3) izjavom Generalnog sekretara

3.1 Zbog nepostupanja po nalogu za ispravak tužbe (član 7. stav (3)) ili nalogu za isplatu (član 10. stav (4) i član 42. stav (11) i (12));

3.2 u slučaju iz stava 2.1 do 2.3, ako spis još nije prosljeđen arbitražnom sudu.

ODLUKE ARBITRAŽNOG SUDA

Član 35

(1) Za svaku arbitražnu odluku i svaku drugu odluku arbitražnog suda potrebna je većina glasova članova vijeća. Ukoliko arbitri ne mogu da formiraju većinu, odlučuje predsjednik vijeća.

(2) Predsjednik vijeća može sam odlučivati o pitanjima postupka ako ga na to ovlaste koarbitri.

ARBITRAŽNA ODLUKA

Član 36

(1) Arbitražne odluke se donose u pisanoj formi. Odluke moraju biti obrazložene, osim ako su se sve stranke pismeno ili na usmenoj raspravi usaglasile da odluka ne mora sadržati obrazloženje.

(2) U odluci se navode datum njenog donošenja i mjesto arbitraže (član 25).

(3) Sve originalne primjerke odluke potpisuju svi arbitri. Potpis većine arbitara je dovoljan ako je u odluci navedeno da je jedan od arbitara uskratio potpis ili je bio spriječen da potpiše zbog smetnje koja se nije mogla prevazići u razumnom roku. Ukoliko je odluka većinska, a ne jednoglasna, to će biti navedeno na zahtjev arbitra koji se ne slaže sa njom.

(4) Sve originalne primjerke odluke potpisuje Generalni sekretar i ovjerene su pečatom VIAC-a, koji potvrđuje da se radi o odluci VIAC-a, koju je donio i potpisao jedan ili više arbitara imenovanih prema Bečkim pravilima.

(5) Generalni sekretar dostavlja arbitražnu odluku strankama u štampanom obliku. Ukoliko nije moguće ili izvodljivo slanje odluke u štampanoj formi u razumnom roku, ili ako se stranke tako saglase, Sekretarijat može poslati primjerak odluke u elektronskom obliku. U ovom slučaju primjerak odluke u štampanoj formi može biti poslana kasnije. Član 12. stavovi (3), (4) i (5) se primjenjuju. Sekretarijat zadržava originalni primjerak odluke i potvrdu o slanju.

(6) Na zahtjev stranke, arbitar pojedinac ili predsjednik vijeća (ili, u slučaju da je on spriječen da postupa, drugi arbitar) ili, u slučaju da su oni u tome spriječeni, Generalni sekretar potvrđuje da je odluka konačna i obavezujuća na svim originalnim primjercima.

(7) Ugovarajući Bečka pravila, stranke se obavezuju da će izvršiti odluku.

ODLUKA O NAGODBI I ZABILJEŽENA NAGODBA

Član 37

(1) Na zahtjev stranaka, arbitražni sud može donijeti odluku (član 36.) o nagodbi koja odražava sadržaj nagodbe koje su postigle.

(2) Stranke mogu da zatraže da arbitražni sud zabilježi sadržaj nagodbe koju su postigle. U ovom slučaju, postupak se okončava u skladu sa članom 34 stav 2.2.

ODLUKA O TROŠKOVIMA

Član 38

(1) Kada se postupak okonča, arbitražni sud će, na zahtjev stranke, u konačnoj odluci ili posebnom odlukom utvrditi troškove arbitraže koje odredi Generalni sekretar u skladu sa članom 44. stav 1.1 i utvrditi iznos odgovarajućih troškova stranaka u skladu sa članom 44. stav 1.2, kao i druge dodatne troškove u skladu sa članom 44. stav 1.3.

(2) Arbitražni sud utvrđuje i ko će snositi troškove postupka ili raspodjelu ovih troškova. Osim ako se stranke drugačije ne sporazumiju, arbitražni sud odlučuje o raspodjeli troškova prema vlastitom nahođenju. Ponašanje pojedine ili svih stranaka kao i njihovih zastupnika (član 13), a posebno njihov doprinos vođenju efikasnog i ekonomičnog postupka, arbitražni sud može uzeti u obzir u svojoj odluci o troškovima u skladu sa ovim članom.

(3) Bez obzira na stavove (1) i (2), na zahtjev stranke, arbitražni sud može u bilo kojoj fazi arbitražnog postupka donijeti odluku o troškovima u skladu sa članom 44. stav 1.2 i 1.3 i naložiti plaćanje.

ISPRAVKA, TUMAČENJE I DOPUNA ARBITRAŽNE ODLUKE

Član 39

(1) U roku od 30 dana od prijema odluke, svaka stranka može Sekretarijatu podnijeti zahtjev da arbitražni sud:

1.1 ispravi sve računске greške, greške u kucanju, štamparske ili slične greške u arbitražnoj odluci;

1.2 da tumačenje određenog dijela arbitražne odluke;

1.3 donese dopunsku odluku o zahtjevima iznijetim u arbitraži, o kojima nije odlučeno u odluci.

(2) O takvom zahtjevu odlučuje arbitražni sud. Ostale stranke će imati priliku da se izjasne prije nego što arbitražni sud donese svoju odluku. Arbitražni sud određuje rok za izjašnjenje, ne duži od 30 dana. Generalni sekretar može odrediti predujam troškova za pokriće dodatnih troškova i naknada arbitražnog suda i administrativnih naknada (član 42. stav (12)). Dodatne naknade za arbitre i dodatne administrativne naknade utvrđuje Generalni sekretar prema vlastitom nahođenju.

(3) Na vlastitu inicijativu, arbitražni sud može donijeti ispravke u skladu sa stavom 1.1 ili dopune u skladu sa stavom 1.3 ovog člana u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

(4) Na dopunu odluke primjenjuje se član 36. Ispravke i tumačenja se izdaju u formi dodatka i čine sastavni dio arbitražne odluke.

VRAĆANJE POSTUPKA ARBITRAŽNOM SUDU

Član 40

Kada državni sud vrati postupak arbitražnom sudu, na arbitražni postupak se na odgovarajući način primjenjuju odredbe Bečkih pravila. Generalni sekretar i Predsjedništvo mogu preduzeti sve neophodne mjere kako bi omogućili arbitražnom sudu da udovolji zahtjevu suda. Generalni sekretar može odrediti predujam troškova za pokriće dodatnih troškova i naknada arbitražnog suda i administrativnih naknada (član 42. stav (12)). Dodatne naknade za arbitre i dodatne administrativne naknade utvrđuje Generalni sekretar prema vlastitom nahođenju.

OBJAVLJIVANJE ODLUKE

Član 41

Predsjedništvo i Generalni sekretar mogu objaviti anonimizirane sažetke ili izvode odluka u pravnim časopisima ili VIAC-ovim vlastitim publikacijama, osim ako se stranka tome usprotivi u roku od 30 dana od dana prijema arbitražne odluke.

TROŠKOVI

PREDUJAM TROŠKOVA

Član 42

- (1) Generalni sekretar utvrđuje predujam troškova za očekivane administrativne naknade VIAC-a, očekivane naknade arbitara i njihove očekivane izdatke, uključujući eventualni porez na dodanu vrijednost, odvojeno za tužbe i protivtužbe.
- (2) Prigovori prijeloja (član 44. stav (6)) – se za potrebe obračuna predujma troškova smatraju zasebnim zahtjevima u mjeri u kojoj zahtijevaju da arbitražni sud razmotri dodatna pitanja.
- (3) Za zahtjeve za pridruživanje trećeg lica (član 14), Generalni sekretar može odrediti odvojene predujme za troškove (stav 1) uzimajući u obzir okolnosti slučaja.
- (4) Predujam troškova će stranke uplatiti u jednakim dijelovima prije dostavljanja spisa arbitražnom sudu, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za uplatu.
- (5) U višestranačkom postupku polovinu predujma za troškove zajednički plaćaju tužitelji, a polovinu zajednički plaćaju tuženi, osim ako Generalni sekretar, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, ne odredi drugačije.
- (6) Kada za podnesene protivtužbe ili prigovore prijeloja budu utvrđeni odvojeni predujmovi za troškove, Generalni sekretar može naložiti da svaka stranka plati predujam troškova vezanih za zahtjeve koje je ona istakla.
- (7) Ukoliko je Generalni sekretar prethodno odredio predujme za troškove u skladu sa stavovima (1) do (3), oni će biti zamijenjeni predujmima utvrđenim u skladu sa stavovima (5) i (6), a iznos bilo kog predujma koji je stranka prethodno platila računava se u njen dio predujma, koji je Generalni sekretar odredio u skladu sa stavovima (5) i (6).
- (8) Ugovarajući Bečka pravila, stranke se međusobno obavezuju da će snositi svoj dio predujma za troškove u skladu sa ovim članom.
- (9) Ukoliko iznos predujma koji treba da uplati jedna od stranaka nije primljen ili nije primljen u cijelosti u za to određenom roku, Generalni sekretar će o tome obavijestiti drugu stranku/stranke i zahtijevati uplatu neizmirenog iznosa u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva. Ovo ne utiče na obavezu stranke koja nije uplatila svoj dio predujma da snosi svoj dio predujma troškova u skladu sa ovim članom.
- (10) Ukoliko stranka ne ispuni svoj dio obaveze plaćanja u skladu sa ovim članom, i ako druga stranka/stranke uplati/e udio u skladu sa stavom (9) ovog člana, na zahtjev stranke koja je platila i u mjeri u kojoj utvrdi da je nadležan za spor, arbitražni sud može naložiti stranici koja je propustila da plati, odlukom ili u drugoj odgovarajućoj formi, da nadoknadi stranci/strankama

koje su platile njen udio. Ovo neće uticati na ovlaštenje i obavezu arbitražnog suda da odredi konačnu raspodjelu troškova u skladu sa članom 38.

(11) U načelu, arbitražni sud postupa samo po tužbama i protivtužbama za koje je predujam troškova plaćen u cijelosti. Ako uplata nije izvršena u roku koji odredi Generalni sekretar, arbitražni sud može da prekine arbitražni postupak u cjelini ili djelimično, ili Generalni sekretar može da okonča arbitražni postupak (član 34. stav (3)) u pogledu odgovarajućih zahtjeva. Ovo ne sprječava stranke da iste zahtjeve postavе kasnije u drugom postupku.

(12) Ukoliko je potreban dodatni predujam troškova i shodno tome ih odredi Generalni sekretar, primjenjuje se postupak iz stavova (1) do (11) ovog člana. Do isplate dodatnog predujma za troškove, arbitražni sud, u načelu, neće postupati po zahtjevima koji su doveli do povećanja predujma ili dodatnog predujma za troškove. Ako uplata nije izvršena u roku koji odredi Generalni sekretar, arbitražni sud može da prekine arbitražni postupak u cjelini ili djelimično, ili Generalni sekretar može da okonča arbitražni postupak (član 34. stav (3)).

PREUJAM ZA DODATNE TROŠKOVE POSTUPKA

Član 43

(1) Ukoliko arbitražni sud smatra da su neophodni određeni procesni koraci koji bi imali uticaja na troškove, kao što su imenovanje vještaka, tumača ili prevodilaca, sačinjavanje verbatim transkripta postupka, uviđaj ili promjene mjesta održavanja rasprave, arbitražni sud će o tome obavijestiti Generalnog sekretara i organizovati da se očekivani troškovi pokriju.

(2) Arbitražni sud može preduzeti procesne radnje iz stava (1) ovog člana samo kada su očekivani troškovi pokriveni u dovoljnoj mjeri.

(3) Arbitražni sud će odlučiti o eventualnim procesnim posljedicama propuštanja naložene uplate predujma za troškove u skladu sa ovim članom.

(4) Sve naloge u vezi sa procesnim radnjama iz stava (1) ovog člana donosi arbitražni sud u ime i za račun stranaka.

SASTAV I OBRAČUN TROŠKOVA POSTUPKA

Član 44

(1) Troškovi arbitraže sastoje se od:

1.1 administrativne naknade VIAC-a, naknade za arbitre i razumnih troškova (kao što su putni troškovi i dnevni izdaci arbitara ili sekretara arbitražnog suda, troškovi za slanje pismena, zakupina, naknada za zapisničare), uključujući eventualni porez na dodanu vrijednost; kao i

1.2 troškova stranaka, tj. razumnih troškova za njihovo pravno zastupanje; i

1.3 drugih troškova vezanih za arbitražu, posebno onih navedenih u članu 43. stav (1).

(2) Generalni sekretar obračunava administrativne naknade i naknade za arbitre na osnovu tarife troškova (Aneks 3) prema vrijednosti spora i utvrđuje ove naknade zajedno sa troškovima na kraju postupka (stav 1.1 ovog člana). Prije okončanja arbitražnog postupka, Generalni sekretar može izvršiti uplate na račun arbitara uzimajući u obzir fazu postupka. Arbitražni sud u odluci određuje i utvrđuje troškove i druge izdatke navedene u stavovima 1.2 i 1.3 ovog člana (član 38).

(3) Prilikom utvrđivanja iznosa u sporu, Generalni sekretar može odstupiti od navoda stranaka, ako su stranke postavile samo djelimičan zahtjev ili ako je stranka očigledno potcijenila svoj zahtjev ili mu nije pripisala nikakvu vrijednost.

(4) Ukoliko u arbitraži učestvuje više od dvije stranke, iznos administrativnih naknada i naknada arbitrima navedenih u Aneksu 3 uvećava se za 10 posto za svaku dodatnu stranku, a najviše do

50 posto. Ovaj uvećani iznos bit će osnov za dalje povećanje ili smanjenje u skladu sa stavom 8. ovog člana.

(5) Za protivtužbe (član 9) Generalni sekretar posebno obračunava i utvrđuje administrativnu naknadu i naknade arbitara.

(6) Za prigovore prijeloja protiv glavnih zahtjeva, Generalni sekretar može posebno da obračuna i odredi administrativnu naknadu i naknade arbitrima u onoj mjeri u kojoj je potrebno da arbitražni sud razmotri dodatna pitanja.

(7) Za zahtjeve za pridruživanje trećih lica (član 14), Generalni sekretar može posebno obračunati i odrediti administrativne naknade i naknade arbitrima, uzimajući u obzir okolnosti slučaja.

(8) Naknade za arbitre navedene u Aneksu 3 primjenjuju se na arbitre pojedince. Ukupna naknada za tročlano arbitražno vijeće je dva i po puta veća od one za arbitra pojedinca. Generalni sekretar može povećati naknade arbitrima prema vlastitom nahođenju za maksimalno 40 posto u odnosu na tarifu (Aneks 3), a naročito za posebno složene predmete ili za osobito efikasno vođenje postupka; s druge strane, Generalni sekretar može da umanjí naknade arbitrima za maksimalno 40 posto, a naročito zbog neefikasnog vođenja postupka.

(9) Naknade navedene u Aneksu 3 obuhvataju sve djelimične i privremene odluke kao što su odluke o nadležnosti, djelimične odluke, odluke o izuzeću vještaka, određivanje mjera osiguranja ili privremenih mjera, druge odluke uključujući dodatne procesne korake u postupku poništenja arbitražne odluke i procesne zaključke.

(10) Umanjenje vrijednosti spora uzima se u obzir pri obračunu administrativnih naknada i naknada arbitrima samo ako je do umanjénja došlo prije dostavljanja spisa arbitražnom sudu.

(11) U slučaju prijevremenog okončanja postupka ili mandata arbitra, Generalni sekretar može po sopstvenom nahođenju umanjiti administrativne naknade i naknade arbitara s obzirom na fazu postupka. Ako je arbitražni postupak u skladu sa Bečkim pravilima pokrenut između istih stranaka i o istom predmetu prije, tijekom ili poslije postupka u skladu sa Bečkim pravilima o medijaciji, Generalni sekretar može da postupi u skladu sa ovim stavom u pogledu utvrđivanja naknada za arbitre.

(12) Ukoliko je postupak po Bečkim pravilima o medijaciji pokrenut prije, tijekom ili nakon arbitražnog postupka po Bečkim pravilima između istih stranaka i odnosi se na istu stvar, administrativna naknada iz prethodnog postupka će se odbiti od administrativne naknade u kasnije započetom postupku.

(13) Naknade navedene u Aneksu 3 ne uključuju porez na dodanu vrijednost, koji se može primjenjivati na naknade arbitra. Po prihvatanju mandata, oni arbitri čije naknade podliježu porezu na dodanu vrijednost obavješćavaju Generalnog sekretara o predviđenom iznosu poreza na dodanu vrijednost.

OSTALE ODREDBE

UBRZANI POSTUPAK

Član 45

- (1) Dopunska pravila o ubrzanom postupku se primjenjuju ako su ih stranke izričito uvrstile u arbitražni sporazum ili ako se stranke naknadno sporazumiju o njihovoj primjeni. Do takvog sporazuma stranaka o vođenju ubrzanog postupka mora doći najkasnije do dostavljanja odgovora na tužbu.
- (2) Ukoliko pravilima o ubrzanom postupku nije drukčije predviđeno, primjenjuju se opšte odredbe Bečkih pravila sa sljedećim odstupanjima:
  - (3) Rok za uplatu predujma troškova iz člana 42. skraćuje se na 15 dana.
  - (4) Protivtužbe ili prigovori prebijanja dopušteni su samo do isteka roka za podnošenje odgovora na tužbu.
  - (5) Ubrzani postupak vodi arbitar pojedinac, osim ako su stranke ugovorile arbitražno vijeće.
  - (6) Ukoliko o sporu odlučuje arbitar pojedinac, stranke zajednički nominuju arbitra pojedinca u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva Generalnog sekretara. Ako stranke ne nominuju arbitra pojedinca u ovom roku, arbitra pojedinca će imenovati Predsjedništvo.
  - (7) Ukoliko o sporu odlučuje arbitražno vijeće, tužilac će u tužbi nominovati arbitra. Tužena strana će nominovati arbitra u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva Generalnog sekretara. Arbitri koje nominuju stranke će izabrati predsjednika vijeća u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva Generalnog sekretara. Ako arbitar ne bude nominovan u ovom roku, arbitra će imenovati Predsjedništvo.
  - (8) Arbitražni sud će donijeti konačnu odluku u roku od šest mjeseci od dostavljanja spisa predmeta, osim ako se postupak okonča prijevremeno. Generalni sekretar može produžiti rok na osnovu obrazloženog zahtjeva arbitražnog suda ili na sopstvenu inicijativu. Prekoračenje roka za donošenje odluke neće učiniti arbitražni sporazum nevažećim niti će arbitražni sud lišiti nadležnosti.
  - (9) Arbitraža će se voditi na način da arbitražni sud može donijeti konačnu odluku u roku od šest mjeseci od predaje spisa. Osim ako arbitražni sud ne odredi drugačije, primjenjuju se sljedeće odredbe:
    - 9.1 Nakon podnošenja tužbe i odgovora na tužbu, stranke će razmijeniti samo još jedan dodatni pismeni podnesak.
    - 9.2 Stranke će iznijeti sve činjenične navode u svojim pismenim podnescima i svi pisani dokazi će biti priloženi uz podneske.

9.3 Ako to zahteva stranka ili arbitražni sud smatra neophodnim, arbitražni sud će održati jednu usmenu raspravu, na kojoj će se izvesti svi dokazi i raspravljati o svim pravnim pitanjima.

9.4 Nakon usmene rasprave neće se podnositi pismena.

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI I ODRICANJE OD IMUNITETA

Član 46

(1) Isključena je odgovornost arbitra, sekretara arbitražnog suda, Generalnog sekretara, Zamjenika generalnog sekretara, Predsjedništva i njegovih članova, kao i Savezne privredne komore Austrije i njenih zaposlenih za bilo koju radnju ili propust u vezi sa arbitražom, osim ako takva radnja ili propust nije učinjen namjerno ili grubom nepažnjom.

(2) Pristankom na podnošenje spora na arbitražu u skladu sa Bečkim pravilima, smatra se da se stranka odrekla svakog prava na imunitet od nadležnosti, na koje bi inače mogla imati pravo, u vezi sa postupcima koji se odnose na arbitražu. Odricanje od imuniteta u vezi sa izvršenjem arbitražne odluke mora biti izičito.

PRELAZNA ODREDBA

Član 47

Ova verzija Bečkih pravila, koja stupa na snagu 1. jula 2021. godine, primjenjuje se na sve postupke koji su pokrenuti poslije 30. juna 2021. godine.

Dio II

VIAC MEDIJACIJSKA PRAVILA

BEČKA MEDIJACIJSKA PRAVILA | Na snazi od 1. jula 2021. godine

VIAC I MJERODAVNA VERZIJA BEČKIH MEDIJACIJSKIH PRAVILA

Član 1.

(1) Bečki međunarodni arbitražni centar ("VIAC") je Stalna međunarodna arbitražna institucija Austrijske Savezne privredne komore². VIAC administrira domaće i međunarodne arbitraže, kao i postupke u skladu sa drugim alternativnim metodama rješavanja sporova, ako su se stranke sporazumjele o primjeni VIAC arbitražnih pravila („Bečka pravila”), VIAC Medijacijskih pravila („Bečka medijacijska pravila”), VIAC Pravila investicijske arbitraže („Bečka pravila investicijske arbitraže”), VIAC pravila investicijske medijacije („Bečka pravila investicijske medijacije“); ili ako je drugačije ugovoreno ili predviđeno da VIAC služi kao administrativna institucija.

(2) Osim ako se stranke sporazumiju drugačije, primjenjuje se ona verzija Bečkih medijacijskih pravila koja je na snazi u vrijeme pokretanja postupka ukoliko su se stranke, prije ili poslije nastanka spora, sporazumjele da podvrgnu njihov spor Bečkim medijacijskim pravilima.

(3) Bečka medijacijska pravila mogu biti izmijenjena pisanim sporazumom svih stranaka. Nakon imenovanja medijatora, svaka promjena zahtijeva i njegovo odobrenje.

(4) Predsjedništvo može da odbije administrirati postupak ukoliko bilo koja dogovorena izmjena nije u skladu sa Bečkim medijacijskim pravilima.

(5) U mjeri u kojoj Bečka medijacijska pravila ne sadrže nikakva pravila o određenom pitanju i u mjeri u kojoj su spojiva sa Bečkim medijacijskim pravilima, Bečka pravila će se primjenjivati na odgovarajući način.

DEFINICIJE

---

² U skladu sa članom 139. stav (2) Saveznog statuta o privrednim komorama iz 1998. godine ("Wirtschaftskammergesetz 1998"), Savezni službeni glasnik I br. 103/1998 sa izmjenama i dopunama Saveznog službenog glasnika I br. 27/2021

Član 2.

(1) U Bečkim medijacijskim pravilima:

1.1 postupak se odnosi na medijaciju, bilo koji drugi alternativni način rješavanja sporova koji stranke izaberu, ili kombinacija načina rješavanja sporova uz podršku treće neutralne strane i koji se provodi prema Bečkim medijacijskim pravilima;

1.2 treća neutralna strana se odnosi na medijatora, posrednika, drugo neutralno lice ili više neutralnih lica koji pružaju podršku strankama prilikom rješavanja njihovog spora, ali nemaju ovlaštenje da donesu obavezujuću odluku o sporu između stranaka; nadalje, pojam "medijator" će se koristiti kao zamjena za svaku treću neutralnu stranu;

1.3 stranka se odnosi na jednu ili više stranaka koje su se sporazumjele da provedu postupak prema Bečkim medijacijskim pravilima;

1.4 Predsjedništvo, Generalni sekretar i Sekretarijat imaju značenje i funkcije uspostavljene članovima 2 i 4 Bečkih arbitražnih pravila („Bečka pravila“).

(2) U mjeri u kojoj se termini korišteni u Bečkim medijacijskim pravilima odnose na fizička lica, izabrani oblik će se primjenjivati na sve rodove. U praksi, termini u ovim pravilima će se koristiti na način koji je specifičan za određeni rod.

(3) Pozivanje na "članove" bez daljnjeg pojašnjavanja se odnosi na odgovarajuće članove Bečkih medijacijskih pravila.

POKRETANJE POSTUPKA

Član 3.

(1) Postupak se pokreće podnošenjem zahtjeva. Postupak je pokrenut na dan prijema zahtjeva od strane Sekretarijata VIAC-a ili Regionalne privredne komore Austrije u štampanoj formi ili elektronskoj formi (član 12. stav (1) Bečkih pravila), u slučaju sporazuma stranaka da podvrgnu njihov spor na rješavanje prema Bečkim medijacijskim pravilima. U odsustvu takvog sporazuma, postupak je pokrenut na dan kada je takav sporazum naknadno zaključen između stranaka.

(2) Zahtjev treba da sadrži sljedeće:

2.1 puna imena, adrese, uključujući adrese elektronske pošte, i ostale kontakt detalje stranaka i podatke o državljanstvu stranaka;

2.2 kratak opis činjenica i spora;

2.3 vrijednost spora;

2.4 puno ime, adresu i ostale kontakt detalje nominovanog medijatora, ili kvalifikacije koje medijator koji će biti imenovan treba da ima;

2.5 pojediniosti ili prijedloge u vezi sa sporazumom stranaka da podnesu svoj spor na rješavanje prema Bečkim medijacijskim pravilima, posebno u pogledu:

- i. broja medijatora,
- ii. jezika koji će se koristiti u postupku.

(3) Ukoliko zahtjev nije podniet zajednički od strane svih stranaka, Generalni sekretar će obavijestiti druge stranke o prijemu takvog zahtjeva i proslijediti ga radi komentara u određenom naznačenom roku.

TAKSA ZA REGISTRACIJU

Član 4.

(1) Ukoliko već postoji sporazum između stranaka o podnošenju spora na rješavanje prema Bečkim medijacijskim pravilima, taksa za registraciju se plaća u neto iznosu navedenom u Aneksu 3 u roku koji odredi Generalni sekretar. U odsustvu takvog sporazuma, taksa za registraciju se plaća tek nakon naknadnog zaključenja takvog sporazuma.

(2) Ukoliko ima više od dvije stranke u postupku, taksa za registraciju se uvećava za 10 posto po svakoj dodatnoj stranci, do maksimalnog povećanja od 50 posto.

(3) Taksa za registraciju se ne refundira. Taksa za registraciju se ne uračunava u uplatu predujma za troškove.

(4) Ukoliko se postupak po Bečkim pravilima pokrene prije, za vrijeme ili poslije postupka po Bečkim medijacijskim pravilima između istih stranaka i u vezi sa istim predmetom, u naknadno započetom postupku neće se naplaćivati dodatna taksa za registraciju.

(5) Generalni sekretar može produžiti rok za plaćanje takse za registraciju. Ukoliko uplata nije izvršena u predviđenom roku, Generalni sekretar može okončati postupak.

MJESTO ODRŽAVANJA SASTANAKA

Član 5.

Bez obzira na bilo koji prethodni ili paralelni arbitražni postupak, medijator će, u konzultaciji sa strankama i nakon razmatranja svih okolnosti, odrediti mjesto sastanka odnosno sastanaka u medijaciji. Ako medijator to smatra prikladnim, medijator može odrediti drugo mjesto sastanka.

JEZIK POSTUPKA

Član 6.

Odmah nakon dostavljanja spisa predmeta (član 9. stav (1)), medijator, nakon konzultacija sa strankama i uzimajući u obzir sve okolnosti, određuje jezik(e) postupka.

IMENOVANJE MEDIJATORA

Član 7.

(1) U odsustvu sporazuma stranaka u vezi sa ličnošću medijatora ili načina njegovog imenovanja, Generalni sekretar određuje rok i poziva stranke da zajednički nominuju medijatora i navedu njegovo ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i kontakt detalje.

(2) Sekretarijat može pomoći strankama u zajedničkoj nominaciji medijatora, posebno tako što će uputiti na jedno ili više lica od kojih stranke mogu zajednički nominovati jednog ili više medijatora. Ako stranke ne nominuju zajednički medijatora, medijatora imenuje Predsjedništvo. Pri tome, Predsjedništvo uzima u obzir preferencije stranaka u vezi sa osobinama medijatora.

(3) Prije imenovanja medijatora od strane Predsjedništva ili potvrde nominovanog medijatora, medijator potpisuje i podnosi Generalnom sekretaru izjavu kojom potvrđuje njegovu (i) nepristrasnost i nezavisnost, (ii) dostupnost, (iii) kvalifikacije, (iv) prihvatanje funkcije, i (v) podvrgavanje Bečkim medijacijskim pravilima. Medijator će u pisanoj formi otkriti sve okolnosti koje bi mogle dovesti do sumnje u njegovu nepristrasnost ili nezavisnost ili koje su u suprotnosti sa sporazumom stranaka. Ova dužnost medijatora traje tijekom čitavog postupka. Generalni sekretar će proslijediti primjerak ovih izjava strankama na očitovanje.

(4) Ukoliko nema sumnje u nepristrasnost i nezavisnost medijatora i njegovu sposobnost da propisno obavlja svoje dužnosti, Predsjedništvo će imenovati medijatora ili će Generalni sekretar potvrditi nominovanog medijatora. Ako Generalni sekretar smatra da je potrebno, Predsjedništvo će odlučiti da li da potvrdi nominovanog medijatora. Prije donošenja odluke Predsjedništva, Generalni sekretar može zatražiti komentare od nominovanog medijatora i od stranaka. Svi komentari se dostavljaju strankama i medijatoru. Nakon potvrde, nominovani medijator će se smatrati imenovanim.

(5) Ukoliko je potvrda nominovanog medijatora odbijena ili ako je neophodna zamjena medijatora, stavovi (1) do (4) se primjenjuju *mutatis mutandis*.

PREDUJAM TROŠKOVA I TROŠKOVI

Član 8.

(1) Generalni sekretar će odrediti preliminarni predujam za očekivanu administrativnu naknadu VIAC-a, depozit za naknadu medijatora i predviđene troškove (kao što su putni troškovi i dnevnice medijatora, troškovi dostave, zakupnina, itd.), uključujući porez na dodanu vrijednost. Preliminarni predujam troškova plaćaju stranke prije prosljeđivanja spisa medijatoru i u roku koji odredi Generalni sekretar.

(2) Ukoliko se stranke drugačije ne dogovore pisanim putem, predujam troškova snose stranke u jednakim dijelovima, a u slučaju višestranačke medijacije dijele se srazmjerno. Ako predujam troškova koji treba da plati jedna stranka nije primljen ili nije primljen u cjelosti u određenom roku, Generalni sekretar će obavijestiti drugu stranku/stranke. Druga stranka/stranke je/su slobodne da snose preostali dio predujma za troškove. Ako ovaj dio ne bude uplaćen u predviđenom roku, medijator može prekinuti postupak u cjelini ili djelimično, ili Generalni sekretar može proglasiti postupak okončanim (član 11. stav 1.5).

(3) Ako je neophodan dodatni predujam troškova i shodno tome određen od strane Generalnog sekretara, a posebno za pokrivanje naknade i predviđenih troškova medijatora, primjenjuje se stav (2) ovog člana.

(4) Po okončanju postupka, Generalni sekretar obračunava administrativnu naknadu i naknade medijatora i utvrđuje ove naknade zajedno sa troškovima.

(5) Administrativne naknade se obračunavaju na osnovu tarife (Aneks 3) prema vrijednosti spora. Prilikom utvrđivanja vrijednosti spora, Generalni sekretar može odstupiti od navoda stranaka ako su stranke očigledno potcijenile vrijednost spora ili mu nisu pripisale nikakvu vrijednost. Ako u postupku učestvuje više od dvije stranke, iznos administrativnih naknada navedenih u Aneksu 3 uvećava se za 10 posto za svaku dodatnu stranku, do maksimalnog povećanja od 50 posto.

(6) Visina naknade medijatoru obračunava se prema stvarno utrošenom vremenu na osnovu satnice ili dnevnog honorara. Visinu naknade utvrđuje Generalni sekretar u trenutku imenovanja ili potvrde nominovanog medijatora nakon konsultacija sa medijatorom i strankama. Generalni sekretar će razmotriti srazmjernost naknade i uzeti u obzir složenost spora. Neće biti posebnih dogovora o naknadi između stranaka i medijatora.

(7) Osim ako nije drugačije ugovoreno u pisanoj formi, stranke snose svoje troškove, uključujući i troškove pravnog zastupanja.

(8) Ako je arbitražni postupak po Bečkim pravilima pokrenut prije, tijekom ili poslije postupka po Bečkim medijacijskim pravilima između istih stranaka i koji se tiče istog predmeta, administrativne naknade iz prethodnog postupka će se odbiti od administrativnih naknada u naknadno započetom postupku

VOĐENJE POSTUPKA

Član 9.

(1) Generalni sekretar dostavlja spise medijatoru ako je:

- podnešen zahtjev u skladu sa članom 3;
- medijator imenovan;
- preliminarni predujam troškova u skladu sa članom 8. stav (1) plaćen u potpunosti.

(2) Medijator bez odlaganja razmatra sa strankama način na koji će se postupak voditi. Medijator pomaže strankama u pronalaženju prihvatljivog i zadovoljavajućeg rješenja za njihov spor. Prilikom sprovođenja postupka medijator upravlja postupkom, vodeći se željama stranaka u mjeri u kojoj su one saglasne i u skladu sa svrhom postupka.

(3) Postupak se može voditi uživo ili na drugi način. Uzimajući u obzir okolnosti slučaja i nakon konsultacija sa strankama, medijator može odlučiti da koristi bilo koje tehnološko sredstvo koje smatra odgovarajućim za vođenje postupka na daljinu. U svakom slučaju, medijator će nastojati da održi pravičan tretman stranaka.

(4) Stranke su slobodne da izaberu svoj tim za medijaciju. Medijator može ponuditi smjernice u ovom pogledu. Svaka stranka lično učestvuje na sastanku sa medijatorom, ili je zastupa propisno imenovano i ovlašteno lice koje je ovlašteno za rješavanje spora. Ime, adresa i funkcija tih lica biće saopšteni svim strankama i medijatoru prije medijacije ili bez odlaganja. Ovo saopštenje će također ukazati na namjeravanu ulogu tog lica u medijaciji.

(5) Stranke tijekom cijelog postupka postupaju u dobroj vjeri, pošteno i s poštovanjem.

(6) Sastanci sa medijatorom nisu javni. Samo je sljedećim licima dozvoljeno da prisustvuju sastancima:

- medijatoru;
- strankama; i
- licima čije je prisustvo blagovremeno najavljeno medijatoru i drugoj stranci prije sastanka kojem će prisustvovati (stav (4) ovog člana) i koja su potpisala pismeni ugovor o poverljivosti u skladu sa članom 12.

(7) Ako medijator smatra da je prikladno, medijator se može sastati sa strankom u odsustvu druge stranke (caucus). Medijator će čuvati povjerljive informacije koje je dala jedna stranka u odsustvu druge stranke, osim ako se stranka koja daje informacije izričito ne odriče takve povjerljivosti prema drugoj stranci i medijator pristane da proslijedi takve informacije.

PARALELNI POSTUPCI

Član 10.

Stranka može započeti ili nastaviti sudski, arbitražni ili drugi postupak u vezi sa istim sporom, bez obzira da li se postupak vodi prema Bečkim medijacijskim pravilima.

OKONČANJE POSTUPKA

Član 11.

(1) Postupak se okončava pismenom potvrdom Generalnog sekretara strankama i po nastupanju one okolnosti koja od sljedećih bude nastupila najranije:

1.1 sporazuma stranaka da riješe cijeli spor;

1.2 pismenog obavještenja bilo koje stranke medijatoru ili Generalnom sekretaru da ne želi da nastavi postupak;

1.3 pismenog obavještenja medijatora strankama da se u postupku medijacije, po njegovom mišljenju, neće riješiti spor između njih;

1.4 pismenog obavještenja medijatora strankama da je postupak okončan;

1.5 pismenog obavještenja Generalnog sekretara o neuspjehu:

- i. imenovanja medijatora u skladu sa članom 7. stavovi (1) do (4);
- ii. blagovremenog izvršenja naloga za uplatu (članovi 4. i 8).

(2) Postupak se može djelimično okončati i ako se jedan od razloga za okončanje iz stava 1. odnosi samo na dio spora.

(3) U slučajevima navedenim u stavovima 1.1. do 1.4. i stavu (2), medijator će odmah obavijestiti Generalnog sekretara o okolnostima okončanja.

POVJERLJIVOST, PRIHVATLJIVOST DOKAZA I NAKNADNO ZASTUPANJE

Član 12.

(1) Lica navedena u članu 9. stav (6) smatrat će povjerljivim svaku informaciju koju su saznali u vezi sa postupkom i koju ne bi saznali da postupak nije vođen.

(2) Bilo koji pisani dokument koji je dobijen tijekom postupka i koji inače ne bi bio dobijen neće se koristiti u kasnijim sudskim, arbitražnim ili drugim postupcima. Bilo koje izjave, stavovi, prijedlozi i priznanja data tijekom postupka, kao i spremnost bilo koje stranke da riješi spor prijateljski također ostaje povjerljiva. U pogledu svega gore navedenog, medijator ne može biti pozvan da svjedoči.

(3) Obaveze iz stavova (1) i (2) neće se primjenjivati ako pravo mjerodavno za ovaj postupak sadrži suprotne obavezujuće odredbe ili ako je otkrivanje potrebno za sprovođenje ili izvršenje sporazuma kojim se taj postupak okončava.

(4) Činjenica da se postupak vodi, da se vodio ili da će se voditi nije povjerljiva.

(5) Medijator neće biti advokat ili zastupati stranke u bilo kom drugom svojstvu ili na drugi način savjetovati stranke u sudskom, arbitražnom ili drugom postupku u vezi sa sporom koji čini ili je činio predmet postupka prema Bečkim medijacijskim pravilima.

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI

Član 13.

Odgovornost medijatora, Generalnog sekretara, Zamjenika generalnog sekretara, Predsjedništva i njegovih članova, kao i Savezne privredne komore Austrije i njenih zaposlenih za bilo kakvu radnju ili propust u vezi sa postupkom prema Bečkim medijacijskim pravilima je isključena, osim ako takva radnja ili propust nije učinjen namjerno ili grubom nepažnjom.

PRELAZNE ODREDBE

Član 14.

Ova verzija Bečkih medijacijskih pravila, koja stupa na snagu 1. jula 2021. godine, primjenjuje se na sve postupke koji su pokrenuti poslije 30. juna 2021. godine.

Dio III

ANEKSI ARBITRAŽNIH I MEDIJACIJSKIH PRAVILA³

VIAC pravila arbitraže i medijacije

---

³ Aneksi 1-6 su sastavni dio VIAC Arbitražnih pravila i VIAC Medijacijskih pravila

ANEKS 1

MODEL KLAUZULA

ARBITRAŽNA KLAUZULA

Ako stranke žele da podnesu njihov spor na rješavanje arbitraži u skladu sa Bečkim pravilima, one mogu da zaključe arbitražnu klauzulu u sledećoj formi:

Svi sporovi ili zahtjevi nastali na osnovu ili u vezi sa ovim ugovorom, uključujući i sporove koji se odnose na njegovu punovažnost, povredu, raskid ili poništenje, biće konačno riješeni primjenom Arbitražnih pravila (Bečka pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne privredne komore Austrije, od strane jednog ili tri arbitra imenovanih prema navedenim Pravilima.

Stranke mogu željeti da odrede i sljedeće u arbitražnoj klauzuli:

- (1) broj arbitara (jedan ili tri) (član 17. Bečkih pravila);
- (2) jezik(e) arbitražnog postupka (član 26. Bečkih pravila);
- (3) mjerodavno materijalno pravo za ugovorni odnos, mjerodavno materijalno pravo za arbitražni sporazum (član 27. Bečkih pravila), i mjerodavna pravila za postupak (član 28 Bečkih pravila);
- (4) primjenu odredaba o ubrzanom postupku (član 45. Bečkih pravila);
- (5) obim dužnosti čuvanja poverljivosti od strane arbitara (član 16. stav (2) Bečkih pravila) i njeno proširenje u odnosu na stranke, zastupnike i vještake.
- (6) Ukoliko stranke žele da se vodi Arb-Med-Arb postupak, treba uključiti sljedeći dodatak modelu arbitražne klauzule:

Nadalje, stranke se slažu da zajednički razmotre, nakon valjanog pokretanja arbitraže, vođenje postupka u skladu sa Medijacijskim pravilima Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne privredne komore Austrije (Bečka medijacijska pravila). Nagodbe postignute u takvom postupku prosljedit će se arbitražnom sudu imenovanom u arbitraži. Arbitražni sud može donijeti odluku na osnovu nagodbe koja odražava sadržaj nagodbe (član 37. stav (1) Bečkih pravila).

MEDIJACIJSKA KLAUZULA

Kada stranke žele da podnesu njihov spor na medijaciju ili drugi alternativni metod rješavanja spora u skladu sa Bečkim medijacijskim pravilima, one mogu da zaključe medijacijsku klauzulu u jednom od sljedećih oblika:

Model klauzula 1: Opciona medijacija

U vezi sa svim sporovima ili zahtjevima koji proizilaze iz ili su u vezi sa ovim ugovorom, uključujući i sporove koji se odnose na punovažnost, povredu, raskid ili poništenje ugovora, stranke se slažu da zajednički razmotre postupak u skladu sa Medijacijskim pravilima (Bečka medijacijska pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne privredne komore Austrije

Model klauzula 2: Obaveza upućivanja sporova na medijaciju praćenu arbitražom

Svi sporovi ili zahtjevi koji proizilaze iz ili su u vezi sa ovim ugovorom, uključujući sporove koji se odnose na punovažnost, povredu, raskid ili poništenje ugovora, prvo će biti podvrgnuti postupku u skladu sa Medijacijskim pravilima (Bečka medijacijska pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne privredne komore Austrije.

U slučaju da u roku od [60]4 dana od pokretanja postupka na osnovu Bečkih medijacijskih pravila spor ili zahtjev nisu riješeni, oni će biti konačno riješeni primjenom Arbitražnih pravila (Bečka pravila) VIAC-a od strane jednog ili tri arbitra imenovanih u skladu sa navedenim Pravilima⁵.

Model klauzula 3: Obaveza upućivanja postojećeg spora na medijaciju

Stranke su saglasne da se sadašnji spor uputi na postupak u skladu sa Medijacijskim pravilima (Bečka medijacijska pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne privredne komore Austrije. Postupak će biti pokrenut upućivanjem zajedničkog zahtjeva. Taksu za registraciju snose stranke u jednakim dijelovima.

Stranke mogu da odrede sljedeće u medijacijskoj klauzuli:

- (1)** broj medijatora ili drugih neutralnih trećih strana (npr. jedan ili dva)
- (2)** jezik(e) postupka (član 6. Bečkih medijacijskih pravila)
- (3)** mjerodavno materijalno pravo na ugovorni odnos, mjerodavno materijalno pravo za medijacijski sporazum, i mjerodavna pravila za postupak (član 1. stav (3) Bečkih medijacijskih pravila)
- (4)** dopuštenost paralelnog postupka (član 10. Bečkih medijacijskih pravila)

---

⁴ ili u drugačijem roku koji su dogovorile stranke u pisanoj formi

⁵ vidjeti opcione dopunske sporazume za arbitražne klauzule

(5)prekid zastare ili odricanje od isticanja prigovora zastare na određeno vrijeme.

MODEL KLAUZULA VIAC-A KAO ORGANA IMENOVANJA

Preporučljivo je da stranke koje žele da izaberu VIAC kao organ imenovanja u skladu sa Aneksom 4 uvrste sljedeće u njihovu arbitražnu / medijacijsku klauzulu:

Bečki međunarodni arbitražni centar (VIAC) Savezne privredne komore Austrije postupa kao organ imenovanja u skladu sa Aneksom 4 Bečkih pravila o arbitraži i medijaciji.

MODEL KLAUZULA ZA VIAC KAO ORGAN ADMINISTRIRANJA

Preporučljivo je da stranke koje žele da izaberu VIAC kao organ administriranja u skladu sa Aneksom 6 Bečkih pravila uvrste sljedeće u njihovu arbitražnu / medijacijsku klauzulu:

Bečki međunarodni arbitražni centar (VIAC) Savezne privredne komore Austrije postupa kao organ administriranja u skladu sa Aneksom 5 Bečkih pravila o arbitraži i medijaciji.

MODEL ARBITRAŽNA KLAUZULA ZA SPOROVE KOJI SE ODNOSE NA NASLJEĐIVANJE

Kada ostavitelj želi da podnese spor koji se odnosi na nasljeđivanje na arbitražu u skladu sa Aneksom 6 Bečkih pravila, ostavitelj može da unese u raspolaganje imovinom nakon smrti / ugovor o nasljeđivanju / testament arbitražnu klauzulu u sljedećem obliku:

Svi sporovi ili zahtjevi koji proizilaze iz ili u vezi sa ovim [nasljeđivanjem / raspolaganjem imovinom nakon smrti / ugovorom o nasljeđivanju / testamentom] [ime, prezime, datum rođenja, državljanstvo, adresa ostavitelja], uključujući sporove koji se odnose na nasljeđivanje, postojanje zaostavštine, sadržaj i punovažnost [raspolaganja imovinom nakon smrti/ugovora o nasljeđivanju/testament], bit će konačno riješeni prema Aneksu 6 Arbitražnih pravila (Bečka pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne privredne komore Austrije, od strane jednog ili tri arbitra imenovanih u skladu sa navedenim Pravilima.

Ostavitelj može željeti da odredi sljedeće u arbitražnoj klauzuli:

(1) broj arbitara (jedan ili tri) (član 17. izmijenjen Aneksom 6 Bečkih pravila);

(2) mjesto arbitraže (član 25. izmijenjen Aneksom 6 Bečkih pravila);

(3) jezik(e) arbitražnog postupka (član 26. izmijenjen Aneksom 6 Bečkih pravila);

(4) mjerodavno pravo za spor koji se odnosi na nasljeđivanje i mjerodavno pravo za arbitražni sporazum (u skladu sa članom 27. stav (1) izmijenjen Aneksom 6 Bečkih pravila, mjerodavno pravo je pravo mjerodavno na osnovu pravila o sukobu zakona mjesta uobičajenog boravišta ostavitelja u vrijeme smrti, ili pravo koje može biti izabrano na osnovu njih);

(5) obim povjerljivosti arbitara (član 16. stav (2) Bečkih pravila) i njegovo proširenje u odnosu na stranke, zastupnike i vještake.

ANEKS 2

INTERNA PRAVILA PREDsjedništva⁶

- (1) Sjednice Predsjedništva saziva Predsjednik i njima predsjedava on ili Potpredsjednik.
- (2) Predsjedništvo ima kvorum za odlučivanje ako prisustvuje više od jedne trećine njegovih članova. Prisustvo se može ostvariti i učešćem putem telefona ili video konferencije, kao i putem interneta.
- (3) Predsjedništvo odlučuje prostom većinom prisutnih članova koji imaju pravo glasa. Ako je broj glasova izjednačen, predsjedavajući član ima odlučujući glas.
- (4) Ako su Potpredsjednici spriječeni da obavljaju svoje dužnosti, dužnosti Predsjednika preuzima najstariji član na osnovu trajanja službe kao član Predsjedništva. Inače, dužnosti izvršava Potpredsjednik sa najdužim stažom kao član Predsjedništva.
- (5) Članovima Predsjedništva koji jesu ili su bili uključeni u bilo kom svojstvu u arbitražnom postupku koji administrira VIAC neće biti dozvoljeno da prisustvuju niti da učestvuju na bilo koji način u raspravama ili odlukama koje se odnose na taj postupak. Ovo neće utjecati na kvorum za odlučivanje.
- (6) Dozvoljeno je odlučivanje putem prepiske. U tom slučaju, Predsjednik podnosi pisani prijedlog članovima i određuje rok za glasanje u pisanoj formi. Članovi 2. i 3. ovog Aneksa primjenjuju se na odgovarajući način. Svaki član ima pravo da zatraži sastanak u vezi sa pisanim prijedlogom.
- (7) Predsjedništvo nije dužno da navodi razloge na kojima zasniva svoje odluke.

---

⁶ Status od 1 jula 2021. godine

ANEKS 3 TARIFA⁷

Taksa za registraciju⁸

Vrijednost spora u eurima		Iznos u eurima
Od	do	
	25.000	500
25.001	75.000	1.000
5.000		1.500

Administrativna naknada⁹

Vrijednost spora u eurima		Iznos u eurima
Od	do	
	25.000	500
25.001	75.000	1.000
75.001	100.000	1.500
100.001	200.000	3.250 + 1,875 % od vrijed. preko 100.000
200.001	500.000	5.125 + 1,250 % od vrijed. preko 200.000
500.001	1.000.000	9.125 + 0,875 % od vrijed. preko 500.000
1.000.001	2.000.000	13.500 + 0,5 od vrijed. preko 1.000.000
2.000.001	15.000.000	18.500 + 0,150 % od vrijed. preko 2.000.000
15.000.001	40.000.000	38.000 + 0,058 % od vrijed. preko 15.000.000
over 40.000.0		52.500 + 0.045 % of amt. over 40,000,000 in total max. 75,000 (52,500 + 22,500)

⁷ Vidjeti kalkulator troškova na internet stranici VIAC-a (<https://www.viac.eu/en/cost-calculators>)

⁸ Vidjeti član 10. Bečkih pravila; član 4. Bečkih medijacijskih pravila

⁹ Vidjeti član 44. stav (2) i (4) Bečkih pravila; član 8. stav (5) Bečkih medijacijskih pravila

Naknade za arbitra pojedinca¹⁰

Vrijednost spora u eurima		Iznos u eurima
Od	do	
	100.000	6 %, minimalna naknada 3.000
100.001	200.000	6.000 + 3% od vrijed. preko 100.000
200.001	500.000	9.000 + 3,10 % od vrijed. preko 200.000
500.001	1.000.000	18.300 + 2,30 % od vrijed. preko 500.000
1.000.001	2.000.000	29.800 + 1,10 % od vrijed. preko 1.000.000
2.000.001	5.000.000	40.800 + 0,66 % od vrijed. preko 2.000.000
5,000,001	10.000.000	60.600 + 0,45 % od vrijed. preko 5.000.000
10,000,001	20.000.000	83.100 + 0,21 % od vrijed. spora preko 10.000.000
20,000,001	100.000.000	104.100 + 0,088 % od vrijed. spora preko 20.000.000
100,000,001	500.000.000	174.500 + 0,031 % od vrijed. spora preko 100.000.000
over 500.000.000		298.500 + 0,01 % od vrijed. spora preko 500.000.000

¹⁰ Vidjeti posebno član 44. stavove (2), (4), (8) i (11) Bečkih pravila

ANEKS 4

VIAC KAO ORGAN IMENOVANJA

VIAC može biti određen da postupa kao organ imenovanja u ad hoc postupcima.

VIAC KAO ORGAN IMENOVANJA

Član 1.

(1) VIAC može biti određen kao organ imenovanja u skladu sa ovim Aneksom 4 putem ugovora, zakona, konvencije, sporazuma stranaka u sporu ili od strane Generalnog sekretara Stalnog arbitražnog suda u Hagu.

(2) VIAC može da pruži sljedeće usluge kao organ imenovanja:

2.1 imenovanje arbitara ili ostalih trećih neutralnih strana;

2.2 imenovanje zamjene arbitrima ili ostalih trećih neutralnih strana;

2.3 imenovanje vještaka;

2.4 odluka o izuzeću arbitara;

2.5 pomoć u određivanju naknada i troškova arbitara i ostalih trećih neutralnih strana, kao i pregled takvih naknada i troškova;

2.6 savjetovanje koje se odnosi na predujam troškova.

(3) Osim ako su se stranke drukčije sporazumjele, VIAC postupa prema članovima 16.-18. Bečkih pravila kada imenuje arbitra odnosno prema članu 7, Bečkih medijacijskih pravila kada imenuje neku drugu neutralnu treću osobu.

(4) Kada je zatraženo da odluči o izuzeću arbitra, VIAC vodi postupak o izuzeću u skladu s članom 20. i sljedećim članovima Bečkih pravila, osim ako se stranke drukčije ne sporazumiju.

ZAHTJEV

Član 2.

(1) Zahtjev se podnosi VIAC-u u skladu sa članom 12. Bečkih pravila i mora biti:

1.1 u pisanoj formi na jednom od jezika na kojem se vrši korespondencija pred VIAC-om (engleski ili njemački);

1.2 datiran

1.3 potpisan od strane stranke/stranaka koje podnose zahtjev ili njenog/njihovog zastupnika. Ukoliko je zahtjev potpisao zastupnik, mora da sadrži dokaz o ovlaštenju, na primjer punomoć ili ugovor o nalogu.

(2) Zahtjev sadrži sljedeće informacije:

2.1 opis zahtijevane vrste usluge imenovanja opisane u članu 1. stav (2);

2.2 opis prirode spora;

2.3 kopiju tužbe ili drugog inicijalnog pismenog podneska, odgovora na tužbu ili bilo kog odgovora druge stranke/stranaka, kao i sve druge relevantne podneske ili prepisku stranaka;

2.4 klauzulu o rješavanju sporova i odredbu kojom se određuje VIAC kao organ imenovanja;

2.5 puna imena, adrese, uključujući adrese elektronske pošte i druge kontakt podatke stranaka i njihovih zastupnika, kao i podatke o državljanstvu stranaka;

2.6 ime i državljanstvo bilo kojeg arbitra /treće neutralne osobe /stručnjaka koji je već imenovan, ako je to slučaj, podatke o načinu imenovanja i svaku izjavu koju su isti dali;

2.7 jezik(e) postupka.

TROŠKOVI

Član 3.

(1) Ukoliko je od VIAC-a zahtijevano da postupa kao organ imenovanja u skladu sa ovim Aneksom, stranka/stranke koje to zahtijevaju plaćaju nepovratnu taksu u vrijednosti od 3.000 EUR za svaku zahtijevanu uslugu. Zahtjev će biti obrađen tek nakon pune uplate ove takse.

(2) U izuzetnim okolnostima, VIAC može odstupiti od iznosa iz stava (1) ovog člana.

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI

Član 4.

Odgovornost arbitra, druge neutralne treće strane, Generalnog sekretara, Zamjenika generalnog sekretara, Predsjedništva i njegovih članova, kao i Savezne privredne komore Austrije i njenih zaposlenih za bilo kakvu radnju ili propust u vezi sa postupkom je isključena, osim ako takva radnja ili propust nije učinjena namjerno ili grubom nepažnjom.

ANEKS 5

VIAC KAO ORGAN ADMINISTRIRANJA

VIAC može biti određen da postupa kao organ administriranja u *ad hoc* postupcima.

VIAC KAO ORGAN ADMINISTRIRANJA

Član 1.

(1) U arbitražama u skladu sa Arbitražnim pravilima UNCITRAL-a ili drugim *ad hoc* arbitražama ili drugim *ad hoc* postupcima alternativnog rješavanja sporova, VIAC postupa kao organ administriranja u skladu sa Aneksom 5 ukoliko se stranke sporazumiju da postupak administrira VIAC.

(2) VIAC može da pruži sljedeće usluge administriranja:

2.1 Usluge podrške, uključujući

- i. vođenje spisa;
- ii. olakšavanje komunikacije, sa mogućnošću da se stranke odluče za pristup VIAC Platformi („VIAC Portal“);
- iii. priprema sastanaka i usmenih rasprava:
  - pomaganje u određivanju datuma, vremena i mjesta održavanja sastanaka i usmenih rasprava;
  - uređenje sala za sastanke/saslušanja u prostorijama Savezne privredne komore Austrije, uključujući tehničku opremu i logističku podršku;
  - organizovanje internih ručkova i katering usluga;
  - pomoć u daljoj logističkoj organizaciji, npr. identifikovanje i angažovanje sudskih izvještača ili tumača;
  - pomoć u dobijanju ulaznih viza kada su potrebne;
- iv. usluge u vezi sa arhiviranjem spisa, uključujući arbitražne odluke.

2.2 Administriranje troškova, uključujući držanje depozita od stranaka kao predujma za troškove postupka i rukovanje isplatama arbitrima i pružateljima usluga.

2.3 Usluge organa imenovanja kako je opisano u članu 1. Aneksa 4.

ZAHTJEV

Član 2.

(1) Zahtjev se podnosi VIAC-u u skladu sa članom 12 Bečkih pravila i mora biti:

1.1 u pisanoj formi na jednom od jezika kojim se vrši korespondencija pred VIAC-om (engleski ili njemački);

1.2 datiran;

1.3 potpisan od strane stranke/stranaka koje podnose zahtjev ili njenog/njihovog zastupnika. Ukoliko je zahtjev potpisao zastupnik, mora da sadrži dokaz o ovlaštenju, na primjer punomoć ili ugovor o nalogu.

(2) Generalni sekretar može tražiti dodatne informacije u zavisnosti od zahtijevane usluge.

TROŠKOVI

Član 3.

(1) Ako se od VIAC-a zahtijeva da djeluje kao organ administriranja u skladu sa članom 1 ovog Aneksa 5, stranka/stranke koje su podnijele zahtjev plaćaju taksu za registraciju u neto iznosu navedenom u Aneksu 3. Taksa za registraciju je nepovratna i ne uračunava se u uplatu predujma za troškove. Zahtjev će biti obrađen tek nakon što taksa za registraciju bude uplaćena u cijelosti.

(2) U zavisnosti od traženih usluga administriranja, primjenjuju se sljedeće administrativne naknade:

2.1 Za pune usluge administriranja, VIAC naplaćuje svoje standardne administrativne naknade prema Aneksu 3 u zavisnosti od vrijednosti spora. Vrijednost spora se izračunava na osnovu odredbi o troškovima Bečkih pravila ili Bečkih medijacijskih pravila, u zavisnosti od prirode spora.

2.2 Administrativne naknade se razmjerno umanjuju ako su odabrane samo neke usluge administriranja.

2.3 U pravilu, usluge VIAC-a kao organa administriranja podijeljene su u tri kategorije. Za svaku kategoriju će se naplaćivati trećina standardnih administrativnih naknada prema Aneksu 3, u zavisnosti od vrijednosti spora:

- i. usluge podrške kao što je opisano u članu 1. stav 2.1 ovog Aneksa 5;
- ii. usluge administratora za troškove kako je opisano u članu 1. stav 2.2 ovog Aneksa 5;
- iii. usluge organa imenovanja kako je opisano u članu 1. stav (2) Aneksa 4.

2.4 U svakom slučaju, minimalne administrativne naknade su 3.000 EUR.

(3) Predujam troškova za administrativne naknade mora biti uplaćen u cijelosti prije nego što VIAC počne da pruža odgovarajuće usluge.

(4) Svi predujmovi za troškove u arbitraži podliježu odredbi o predujmu za troškove prema VIAC Arbitražnim pravilima (član 42), ili kada se administrativne usluge zahtijevaju u drugim postupcima alternativnog rješavanja sporova, prema relevantnoj odredbi VIAC Medijacijskih pravila (član 8). VIAC može koristiti sve predujmove za troškove u bilo kojoj fazi tijekom ili nakon postupka radi pokrića troškova nastalih u tom postupku. Sredstva se isplaćuju po nalogu arbitražnog suda ili, u slučaju drugih ad hoc postupaka alternativnog rješavanja sporova druge neutralne treće strane, isključivo.

(5) U izuzetnim okolnostima, VIAC može odstupiti od iznosa iz stava (2) ovog člana.

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI

Član 4.

Odgovornost arbitra, druge neutralne treće strane, sekretara arbitražnog suda, Generalnog sekretara, Zamjenika generalnog sekretara, Predsjedništva i njegovih članova, kao i Savezne privredne komore Austrije i njenih zaposlenih za bilo kakvu radnju ili propust u vezi sa postupkom je isključena, osim ako takva radnja ili propust nije učinjena namjerno ili grubom nepažnjom.

ANEKS 6

DOPUNSKA PRAVILA ZA SPOROVE KOJI SE ODOSE NA NASLJEĐIVANJE

Dopunska pravila za sporove koji se odnose na nasljeđivanje navedena u Aneksu 6 će se primjenjivati ako su se strane saglasile sa njihovom primjenom, ili ako je primjenu predvidio ostavitelj u raspolaganju imovinom nakon smrti, uključujući ugovor o nasljeđivanju, ili u bilo kom drugom pravnom aktu koji nije zasnovan na sporazumu stranaka.

VIAC I MJERODAVNA VERZIJA BEČKIH PRAVILA

Član 1.

Stav (1) člana 1. Bečkih pravila se dopunjava sljedećom dopunom:

(1) Bečki međunarodni arbitražni centar (VIAC) je Stalna međunarodna arbitražna institucija Savezne privredne komore Austrije¹¹. VIAC administrira domaće i međunarodne arbitraže kao i postupke u skladu sa drugim alternativnim metodama rješavanja sporova, ukoliko su se stranke sporazumjele o primjeni VIAC Arbitražnih pravila (Bečka pravila“), VIAC Medijacijskih pravila („Bečka medijacijska pravila“), Pravila VIAC-a o investicionoj arbitraži („Bečka pravila o investicionoj arbitraži“), Pravila VIAC-a o investicionoj medijaciji („Bečka pravila o investicionoj medijaciji“); ili je na drugačiji način dogovoreno ili predviđeno da VIAC treba da služi kao administrirajuća institucija. **Ovo uključuje slučajeve gdje je administracija od strane VIAC-a bila predviđena od strane ostavitelja u raspolaganju imovinom nakon smrti, uključujući ugovor o nasljeđivanju, ili u bilo kom drugom pravnom aktu koji nije zasnovan na sporazumu stranaka.**

Stav (2) člana 1. Bečkih pravila se zamjenjuje sljedećom izmjenom:

(2) Ukoliko nije drugačije dogovoreno ili predviđeno raspolaganjem imovinom nakon smrti, Bečka pravila će se primjenjivati na sporove koji se odnose na nasljeđivanje u verziji koja je na snazi u vrijeme pokretanja arbitraže (član 7. stav (1)).

SPAJANJE POSTUPKA

Član 15.

Stav (1) člana 15. Bečkih pravila se zamjenjuje sljedećim stavom (1) i dopunjuje sljedećim stavom (3):

---

¹¹ U skladu sa članom 139. stav (2) Saveznog statuta o privrednim komorama iz 1998. godine (“Wirtschaftskammergesetz 1998”), Savezni službeni glasnik I br. 103/1998 sa izmjenama i dopunama Saveznog službenog glasnika I br. 27/2021

(1) Na zahtjev stranke, dva ili više arbitražnih postupaka u sporovima koji se odnose na nasljeđivanje mogu se spojiti ako:

1.1 postoji saglasnost stranaka za spajanje postupka; ili

1.2 isti arbitar/arbitri je(su) nominovani ili imenovani; ili

1.3 zahtjevi su pravno ili činjenično povezani, a stranke u arbitražnom postupku su barem djelimično identične;

i mjesto arbitraže je isto.

(2) Nepromijenjeno.

(3) (novo) Ako neka stranka zatraži spajanje postupaka prije nominacije ili imenovanja arbitra i ako takvo spajanje postupaka odobri Predsjedništvo, na osnivanje arbitražnog suda primjenjuje se član 18. Ako je arbitar već nominovan ili imenovan, arbitražni postupak se pripaja postupku koji je prvi započet, osim ako se stranke ne dogovore drukčije. U tom slučaju, Predsjedništvo može opozvati već izvršena imenovanja i imenovati nove članove arbitražnog vijeća ili sve arbitre u skladu sa članom 18.

ARBITRAŽNI SUD – OPĆE ODREDBE

Član 16.

Stav (1) člana 16. Bečkih pravila se *dopunjava sljedećim dopunama:*

(1) Stranke ili **ostavitelj** mogu slobodno odrediti lica koja žele da izaberu za arbitre. Svako lice sa punom poslovnom sposobnošću može djelovati kao arbitar, pod uslovom da se stranke nisu dogovorile ili **ostavitelj nije predvidio u raspolaganju imovinom nakon smrti** bilo koje posebne dodatne uslove u pogledu kvalifikacija arbitra. Arbitri imaju ugovorni odnos sa strankama i pružat će svoje usluge strankama.

OSNIVANJE ARBITRAŽNOG SUDA

Član 17.

Stavovi (1) i (2) člana 17. Bečkih pravila se *dopunjava sljedećim dopunama:*

(1) Stranke se mogu sporazumjeti, ili **ostavitelj može u raspolaganju imovinom za slučaj smrti predvidjeti** da li će arbitražni postupak voditi arbitar pojedinac ili vijeće od tri arbitra. Stranke se također mogu sporazumjeti, ili **ostavitelj može predvidjeti u raspolaganju imovinom nakon smrti**, način imenovanja arbitara. U slučaju nepostojanja sporazuma ili **raspolaganja imovinom nakon smrti**, primjenjuju se stavovi (2) do (6) ovog člana.

(2) U nedostatku saglasnosti ili **raspolaganja imovinom nakon smrti** o broju arbitara, Predsjedništvo određuje da li će o sporu odlučivati arbitar pojedinac ili vijeće od tri arbitra. Pri

tome, Predsjedništvo uzima u obzir složenost predmeta, vrijednost spora i interes stranaka za brzu i troškovno isplativu odluku.

MJESTO ARBITRAŽE

Član 25.

Stav (1) člana 25. Bečkih pravila se dopunjava sljedećim dopunama:

(1) Stranke su slobodne da se sporazumiju o, ili je ostavitelj slobodan da predvidi, mjesto arbitraže. U slučaju odsustva sporazuma ili raspolaganja imovinom nakon smrti, mjesto arbitraže je Beč.

JEZIK POSTUPKA

Član 26.

Član 26. Bečkih pravila se dopunjava sljedećim dopunama:

U slučaju odsustva sporazuma ili raspolaganja imovinom nakon smrti o jeziku/jezicima arbitraže, odmah nakon dostavljanja spisa, arbitražni sud će odrediti jezik(e) uzimajući u obzir sve okolnosti, uključujući jezik ugovora ili raspolaganja imovinom nakon smrti.

MJERODAVNO PRAVO, AMIABLE COMPOSITEUR

Član 27.

Stavovi (1) i (2) člana 27. Bečkih pravila zamjenjuju se stavom (1).

(1) Za sporove u vezi sa nasljeđivanjem mjerodavno je pravo koje se primjenjuje prema kolizionim normama u mjestu uobičajenog boravišta ostavitelja u trenutku smrti ili pravo koje se može izabrati na osnovu njih.

(2) Briše se.